OCT 5 1920

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on filed at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 39 Vol. VII. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 30d. Rugsėjo (Sept.), 1920 met. 5 cents per copy Metai 8

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

Seinai Lenkų rankose. Lietuvių artilerija apšaudė Lenkų pozicijas Suvalkų ruožte.

LENKAI SUSIRĖMĖ SU LIETUVIAIS PRIE GARDINO. VOKIETIJA RENGIASI SOCIALIZUOTI SAVO KASYKLAS. UŽĖMĖ GARDINĄ IR PERĖJO NEMUNĄ NETOLI DRUSKININKŲ. BENDROS RUSŲ IR LENKŲ KOMISIJOS APTARIMUI PALIAUBŲ LINIJOS IR KT. LENKIJOS PALIAUBŲ SĄLYGOS SOVIETŲ RUSIJTI. BOLŠEVIKAI ATSITRAUKĖ.

Lenkų užpuolimas ant Lietuvos.

Paskutiniu laiku Lenkijos agentų ir pritarėjų rupesniu Amerikos spaudoj tilpsta daugybė melagingų žinių. Tai pranešama, jog buk lietuviai po tarybų Kalvarijoj pirmieji pradėjo šaudyti į lenkus ir kad tik delei tos priežasties lenkai pradėjo savo antpuolius į lietuvių frontą, kad buk musų Užsienio Ministeris dr-as Puryckis pasiuntęs telegramą Lubomirskiui atsiprašydamas delei to ir panašios nesąmonės, kurios eina pro Varšavą.

Be to delei paskutinių įvykių lenkų-lietuvių fronte ir rimtoji, galima sakyti oficialė presa, daro visai netinkamų išvadų.

Kaip žinoma, Lietuvių delegacija Kalvarijoj buvo pareiškusi, jog ji sutinka atitraukti savo kariuomenę iki Gruodžio 8 dieną nustatytosios anglų ministerio Curzon linijos, bet yra pasiuliusi lenkams, kad ir jie atsitrauktų nuo tos linijos ir sudarytų neutralę zoną, kad miestus Seinus ir Punską palikus toj neutralėj zonoj. Tat buvo reikalaujama vien delei tos priežasties, jog Seinuose ir Punske rugsėjo 8 ir 9 dienose lenkų kariuomenė yra padariusi žydų ir šiaip gyventojų plėšimą, stačiai biaurias skerdynes ir todel sutinkant su gyventojų reikalavimu, kad jie vėl nebutų lenkų globai pavedami, ir buvo reikalauta, kad šie miestai liktusi neutralėj zonoj.

Tuo tarpu duodama kaikurių laikraščių interpretaciją, jog Lietuviai reikalavę tos zonos tik tuo tikslu, kad sustiprinus bolševikų padėtį arba kad praleidus per ją internuotus Prusuose apie 40,000 rusų kareivių.

Kaip žinoma, lenkai nesutiko palikti nė Seinų, nė Punsko neutralėj zonoj, ir iš Kalvarijos išsidangino grąsindami, kad nuo 6 v. ryto Rugsėjo 19 dieną pradėsią savo antpuolius. Ir Rugsėjo 19 dieną iš Varšavos Associated Press agentura jau skelbia apie tat pasigirdama, kad mušiai prasidėję. Gautosios žinios iš Kauno patvirtino, jog lenkų žvalgyba į pietus nuo Seinų pradėjo žygiuoti pirmyn, bet lietuvių kareivių ugnimi buvo atmušti. Lenkai išpildė savo grąsinimus Kalvarijoj ir užpuolė pirmieji ant Lietuvos.

Be to tvirtinama, jog lietuviai atsisakę tartis Tautų Sąjungoj, kad "užkimšę ausis" ir nebenor į atiduoti Tautos Sąjungai rišti klausimo apie sieną tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Kad tat viskas yra pramanyta neteisybė, patvirtina gautasis Lietuvos Atstovybės Amerikoje nuo Viceministerio Klimo kablegramas:

"Užvakar ir vakar (rugsėjo 20 ir 21) lenkai didelėmis pajiegomis užpuolė ant mus; perėjo 8 gruodžio liniją ir prasiveržė iki ežero Galatos, Kapčiamiesčio upės Baltosios Ančios.

Protestuokite prieš tuos naujus lenkų užpuolimus ir skubiai darykite viską sustabdymui, nes Lietuvos Vyriausybė sutinka taikiai rišti ginčų klausimus betarpiai ir Tautų Sąjungoj. Klimas."

Tokia tat yra bendra padėtis.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra suteikusi šias žinias Valstybės Departamentui ir pareiškusi, jog Lietuvos Vyriausybė sutinka taikiai rišti su lenkais ginčų klausimą kaip betarpiai su lenkais, taip ir Tautų Sąjungoj ir protestuoja prieš naują lenkų antpuolį ant Lietuvos. Drauge buvo atremtos ir visos neteisingos žinios apie pramanytus Lietuvių siekimus.

Lietuvių Informacijos Biuras.

ŽYDŲ SKERDYNĖS SEINUOSE.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra gavusi žinias apie lenkų kariuomenės padarytąsias žydų skerdynes Seinuose, kuomet ji laikinai buvo tą miestą užėmusi. Lietuvos Valdžia buvo pasiuntusi rugsėjo 13 dieną tam tikrą komisiją ištirti apie tos kariuomenės žygius ir dabar tos žinios liko nuo Lietuvos Valdžios rugsėjo 21 dieną gautos ir suteiktos atskiroj notoj nuo rugsėjo 21 dienos Valstybės Sekretoriui, B. Colby.

Gerbiamas Tamista:

Mano vyriausybės įsakymu aš turiu garbės pristatyti Tamistai pranešimą apie biaurų elgmąsi Lenkų kariuomenės, kuri išnaujo buvo užėmusi Lietuvos Seinų ir Punsko miestus. Lietuvos Valdžia turi garbės kreipti Suvienytų Valstybių domę į sekamus faktus, kurie tapo patvirtinti tam tikros komisijos, paskirtosios ištyrimui. Rugsėjo 8 dieną 5 val. po pietų pirmos ir antros lenkų divizijos kareiviai įėjo į Seinų miestą ir tuojaus pradėjo plėšti krautuves, plakti gyventojus, skriausti moteris. Buvo išplėštos 25 krautuvės ir apgrobta atskirų butų, iš ko nuostolių padaryta iki 2 milionų markių. Dvidešimts dvi moterys tapo iššaudytos. Rugsėjo 9 dieną įsiveržė į sinagogą pamaldų laike lenkų kareiviai, ir užpuolė ant rabino ir kitų, kurie meldėsi, yra nutraukę nuo jų užsivilkimus ir visaip juos niekinę ir daužę.

Seinų, Punsko ir kitų miestelių gyventojai yra pasiuntę prie Lietuvos Valdžios delegaciją, maldaudami, kad jie išnaujo nebebutų atiduodami po Lenkų karinės valdžios globa. Delei šių priežasčių Lietuvos Valdžia tur garbės prašyti Suvienytų Valstybių valdžios pavartoti visą savo įtaką, kurią ji turi prie Lenkų Valdžios, idant panašųs užpolimai, kuomet daromos yra pastangos sudaryti tarp Lenkijos ir Lietuvos taikos santykiai, nebepasikartotų. Be to turiu garbės pabrėžti, jog visi šie biauruș lenkų kareivių antpuoliai ant taikių gyventojų yra atsikartojimu tų pačių įvykių, kurie yra buvę, kuomet pernai Seinai ir Punskas buvo užimti lenkų kariuomenės ir kad atkaklus šios Lietuvos dalies gyventojų pasipriešinimas prieš lenkų okupaciją gali buti prašalintas ne kitaip, kaip tik jeigu ji bus pavesta Lietuvos Valdžios žinion, kuriai ji ir teisės žvilgsniu turėtų priderėti.

Reikšdamas pagarbos ženklus,

J. Vileišis,
Lietuvos Atstovas Amerikoje.

SEINAI LENKŲ RANKOSE.

Šauliai prašo pagelbos.

Šiandien gavome nuo Šaulių Centro sekantį kabelį:

"Kovno, Sept. 24, 1920.
Lithuanian Mission,
Žilius, America,
257 W. 71 St., New York.

Su Lenkais kovojama. Seinai pereina į Lenkų rankas. Kovose žvalgyboje pasižymėjo musų šauliai. Upas geras. Tik daugiau ginklų, pinigų! Broliai padėjote organizuotis, dabar padėkite laimėti paskutinę kovą. Laukiam aukų laiškais. Pakvitavimas paštu.

Šaulių Centro Valdyba."

Gerbiamiejie Lietuviai:

Susimildami rinkite kaip galėdami ir siųskite tuoj kuodaugiausia aukas, kad jas galėtume per Misiją kabeliuoti Šauliams. Kas turite kokių surinktų atliekamų pinigų, siųskite Šauliams.

Gelbėkite visi tėvynės lenkiškuosius pakraščius, kol nę per vėlu.

Jonas Žilius, 257 W. 71-st St., New York City.

LENKAI IŠNAUJO GRUMOJA KARU.

Rugsėjo 21 dieną Valstybės Sekretoriui B. Colby tapo įteiktas Lietuvos Valdžios pranešimas delei naujo Lenkų grumojimo karu po pasitarimų Suvalkų Kalvarijoj. Valdžios pranešimas buvo toksai:

"Kuomet Lenkų delegacija yra pareiškusi Lietuvos Delegacijai Kalvarijoj, kad Lietuviai tuoj atitrauktų savo kariuomenę už demarkacijos linijos, kuri buvo nustatyta gruodžio 8 dieną, Lietuvos Delegacija buvo pareiškusi, jogei ji sutiksianti atitraukti, bet reikalaujanti, kad tarp Lenkų ir Lietuvių kariuomenės butų sudaryta neutralė zona. Lenkai atsisakė priimti tokį pasiulyjimą ir rugsėjo 18 dieną, vakare, pertraukė derybas. Jie pareiškė, jog jie užpulsią musų kariuomenę rugsėjo 19 dieną nuo 6 val. išryto."

Pranešdama apie tat, Lietuvos Atstovybė nurodinėjo, jog Associated Press žiniomis iš Varšavos nuo Rugsėjo 19 dienos jau prasidėjo nauji mušiai.

Be to rugsėjo 21 dieną gautas iš Kauno naujas kablegramas nuo Balučio, išsiųs tas 20 dieną:

"Ryt keliamės Vilniun. Adresuokite viską Vilniun. Lenkų fronte vakar, lenkų žvalgybos ruožte į pietus nuo Seinų, Lenkai mėgino artintis, bet atmušti musiškių ugnimi. Naruševičius, pirmininkas Lietuvių delegacijos arbitražui su Latviais, šiandien išvažiuoja Rygon."

Lietuvos Informocijos Biuras.

LENKIJOS PALIAUBŲ SĄLYGOS SOVIETŲ RUSIJAI.

Nauji Rusų pasiulymai.

Londonas. — Gautomis iš Rygos žiniomis, septintam posėdyj Rusų - Lenkų taikos konferencijos, kuri prasidėjo 24 d. rugsėjo, 1 val. po pietų, Rusų delegacija pareikalavo ginklų, paliaubų Aptarus dienotvarkės smulkmenas, Adolfas Joffe, Rusų delegacijos vadas, paprašė, idant jam pavelytų paduoti naujus taikos pasiulymus, sąryšyje su padarytu 23 d. rugsėjo Sovietų centralio pildomojo komiteto nutarimu, susidedančio iš dviejų dalių 1.—teoretinio bolševikų idealų apgynimo ir 2.—praktingų sąlygų.

Pirmojoj dalyj pareikšta, jog Rusija nenori toliau tęsti karo, nes neužilgo ateis žiema. Nors Sovietai yra pasiryžę padaryti nusileidimų, tačiaus stovi už laisvo tautų apsisprendimo principą, išskyrus Galiciją, kur turės buti plebiscitas tuo reikalu.

Ukraina, baltoji Rusinija, Lietuva ir Rytų Galicija turi naudotis tokiomis laisvės teisėmis.

Antrojoj dalyj pareikšta, jog Sovietų Rusija nori kuogreičiausia padaryti ginklų paliaubas ir taiką. Bolševikai sutinka atsisakyti nuo visų savo pasiulymų, kuriuos jie pasiulė Minsko konferencijoj. Naujoji demarkacijos linija turi buti pravesta daugiau į rytus nuo Curzono linijos, paliekant Lenkijai rytinę Galiciją.

Lenkų delegacijos vadas, p. Dombski, savo pranešime pareiškė, jog ir Lenkai trokš ta kuogreičiausia pradėti ramų darbą savo šalies atstatymui, bet geidžia garantijų, kurios apsaugotų Lenkiją nuo jos priešų ir nori tapti vienu iš vyriausių pasaulio taikos veiksnių. Jei Sovietų Rusija trokšta to paties, tai sutartis yra galima.

Lenkai įteikė Rusams sekamas taikos sąlygas:

1.—Bendra garantija suvereniteto ir susilaikymas nuo kišimos į vidurinius reikalus;

2.—Sienų nustatymas neturi buti paremtas istoriniais reikalavimais, bet imant domon pačius svarbiausius abiejų šalių interesus;

3.—Teisė laisvos tautybių valios;

4.—Lenkija užtikrina Rusų mažumų laisvę ir sau to paties reikalauja;

5.—Abi pusės turi atsisakyti nuo reikalavimo atlyginimo karo lėšų ir nuostolių;

6.—Bendras apsimainymas belaisviais;

7.—Bendra komisija to apsimainymo prižiurėjimui;

8.—Amnestija politiniams kaliniams;

9 ir 10.—Abi pusės pradeda derybas įvykdymui pastovios taikos ir prekybos suvažiavimų;

11.—Lenkija neima ant savęs jokių priedermių delei Rusijos skolų.

Jei šios sąlygos busią priimtos, tai Lenkija sutinkanti padaryti ginklų paliaubas. Sovietų Rusų delegacijos vadas Joffe prižadėjo atsakyti ant Lenkų pareiškimo sekamam posėdyje, tačiaus tas atsakymas tapo atidėtas ant panedėlio. Trumpai sakant, Lenkai dabar skundžias ant Rusų, jog pastarieji taip elgiasi, kad taikos tarybos kuoilgiausia tęstusi. Rusai ir dabar vartoją tą pačią taktiką, kaip Minsko konferencijoj.

UŽĖMĖ GARDINĄ.

Varšava. — Panedėlio, 27 d. rugs., išleistas Lenkų oficialis pranešimas sako:

"Po didelių susirėmimų Lenkų kariuomenė užėmė Gardiną, žiemių vakarų Rusijos miestą, esantį netoli Lietuvos sienos."

PERĖJO PER NEMUNĄ NETOLI DRUSKININKŲ.

Varšava.—Naujos bolševikų jiegos daro tankius puolimus ant gen. Berbeckio kariuomenės. Lenkų žiemių armija perėjo per Nemuną netoli Druskininkų. Tolesnis Gardino likimas, rodos, yra išrištas Lenkų armijos judėjimu.

BOLŠEVIKAI ATSITRAUKĖ.

Londonas. — Bolševikų radio pranešimas sako, jog bolševikų kariuomenė, po skaitlingų susirėmimų Gardino srityj su priešo kariuomene, atsitraukė atgal ir sustojo ant dešiniojo upės Nemuno kranto.

NAUJOS SKERDYNĖS ARMENIJOJ.

Konstantinopolis.— Gautomis žiniomis, Bijazidan atvyko nuo Ararato kalno kelios totorių gaujos ir išskerdė daug armenų.

LIETUVIŲ ARTILERIJA APŠAUDĖ LENKŲ POZICIJAS.

Varšava, 28 d. rugs. — Lenkų oficialis pranešimas pareiškia, jog veikianti Gardino srityje Lenkų kavalerija jau pasiekusi punktą į žiemius nuo Lydos. Bėgyje 27 d. rugs. susirėmimų Lenkai paėmę belaisvėn 1,300 bolševikų ir vieną jų komisarą ir atėmę nuo jų aštuonias armotas.

Toliau tas pranešimas sako, jog Lietuvių artilerija apšaudė Lenkų pozicijas Suvalkų ruožte.

RUSŲ ŠAUTUVAI VRANGELIUI.

Konstantinopolis. — Gautomis 28 d. rugs. žiniomis, gen. Vrangeliui, anti-bolševikų valdžios pietų Rusijos vadui, siunčiama 45,000 šautuvų ir 8,000,000 patronų, kuriuos pasaulinio karo metu Vokiečiai atėmė nuo Rusų.

LENKŲ FRONTAS.

Londonas.—Lenkų armija pažengė priekin į pietų rytus ir dabar užima linija, kuri pasaulinio karo metu buvo žinoma kaipo Hindenburgo linija.

Patį galą dešiniojo sparno palaiko Ukrainų armija, kuriai vadovauja Lenkų karininkai. Toliau einant dešinįjį sparną gina trįs stiprios tvirtovės — Dubno, Lutsko ir Rovno. Šios trįs tvirtovės sudaro trikampį, sekmingai ginantį pietų rytų Lenkiją ir rytų Galiciją.

Toliau į žiemius dabartinį Lenkų frontą gina gerai žinomos Pinsko pelkės. Nuo Pinsko ta linija sukasi atgal ir eina iki Pružanų. Taigi, gautomis žiniomis, dabartinė Lenkų linija eina išilgai upę Zbruč iki Tarnopolio, nuo čia iki Ostrogo ir Rovno, išilgai upę Stokod, skersai Dniepro - Bugo kanalą, iki Pružanų, išilgai upę Svisloč ir susijungia su Curzono linija į vakarus nuo Gardino.

VOKIETIJA RENGIASI SOCIALIZUOTI SAVO KASYKLAS.

Berlinas.—Nesenai įvykusiam Vokiečių ministerijos kabineto susirinkime nutarta socializuoti (apvalstybinti) visas Vokietijos kasyklas ir įsakyta Viešos Ekonomijos ministeriui paruošti tuo tikslu įstatymų projektą.

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street. Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.50 —— Pusei Metų - $1.25
Kitose Viešpatystės Metams - $3.00 —— Pusei Metų - $1.50
Angarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street. Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - $2.50 —— 6 Months - - $1.25
To Foreign Countries $3.00 —— 6 Months - $1.50
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Žinios iš Lietuvos

SUKČIAI - APGAVIKAI.

Vienam žmogeliui (Antanui S., Naumiesčio parapijos, Šakių apskričio) giminės iš Amerikos išsiuntė per kokį ten banką 100 dolarių. Dabar rugpjučio 1 d. š.m. tas žmogelis gavo apdraustą laišką, iš Liepojaus pasiųstą. Atplėšęs laišką rado 625 rublius rusiškų caro pinigų, kurie dabar Lietuvoje suvis neina apyvartoje, o juos iškeitus banke į ostus (dabartiniai Lietuvos pinigai už 1 rub. tik 25 kap. teduoda), bus tik 156 rub. 25 kap.; pagal mažiausią kursą (už 1 dol. — 35 auks.), tai išeitų 1770 rub. arba 3,540 auksinų. Taigi nusukta 1,145 rub. arba 2,290 auksinų!

To banko adresas: "Richard Boas and Co. R. 1 7/17740, Herren Richard Boas and Co. Hamburg, Ferdinandstrasse 25—27. Schanenburgerstr. 14 Bank Spedition (gal Expedition? "A. L." Red.) Comission, New York, C. B. Richard & Co., 29 Broadway."

Tai matote, broliai ir sesers, amerikiečiai, kas dedasi su jusų siunčiamais doleriais savo tėvynėn Lietuvon! Svečias.

VIEKŠNIAI,
(Mažeikių apskritis.)

1915-ais ir 16-ais metais čia labai siautė kruvinosios dezinterijos epidemija, šiemet ir vėl pasirodė. Miestely šia liga sergančių yra jau apie 10, buvo ir mirties atsitikimų. Blogiausia tai, kad epidemijai kelią pastoti jokių sanitarijos premonių nesigriebiama. Jei ir toliau taip bus, tai liga išsiplės ir laisvų vietų kapuos, kaip ir anais metais, sparčiai ims mažėt.

TAURAGĖ.

Čia valkiojas kažin kokie trys, panašųs į žydus "štukoriai:" su bugnu, armošk om ir "liosais;" šneka rusiškai. Jie šokinėdami ir tarškindami, vilioja iš žmonių pinigų. Žiopliai labai juos mėgsta ir renkas buriais. Net vietos vyriausybė jiems prijaučia, liepos 17 d. leido jiem "šaparinėj" surengti "šunbalį." Su tokiais tipais atsargiau: prieš karą į tokius pasivertę šnipinėjo svetimų valstybių agentai.

Reikėtų sutvarkyt turgaus diena rinkoj vežimus, kurie netvarkoj stovi, užstoja kelią. Mėsininkų ir "bagamazninkų" budelės taip pat daro nedailaus įspudžio, sukimštos prie pat Valdybos Namų; net į buvusią Vokiečių pašto priemenę susineša mėsą. O del bobų su kiaušiniais, sviestu, uogom — sunku ir į komendanturą įeiti.

RIMŠĖ,
(Ežerėnų apskr.)

Rimšės valsčiaus lietuviai labai džiaugiasi ir dėkingi Lietuvos kariuomenei už atvadavimą iš okupantų nagų. Randas ir tokių, kurie dar nori tikėti, kad lietuviai neiš silaikys, nes jųjų sunus išdumė drauge su lenkais, tai ir jie varo savo sunų politiką.

Pavasarį Dukšų viensėdy Petkelio Juozo lenkai iššudė 5 asmenis, jei ne nepasislėpęs po krosnim 12 metų berniukas, tai niekas ir nežinotų, kas tai padarė. Jis iškundė lenkų žandaram pik tadarius, kurie buvo "legionisci polskie" ir papasakojo, kad jie reikalavę pinigų. J. P. atidavė paskutinius 300 rublių kerenkų, bet to maža, tai, išpiovę šeimą ir jį patį, ieškoję daugiau, — neradę kerenkų 300 rub. paliko ant stalo ir išėjo. Piktadariai suimti teisinos, kad jiem įtaręs pil. Švarcas Kostas, kuris suimtas kartu su galvažudžiais ir išvežtas nežinia kur. Kesinos nužudyti pil. Taškuną (apie 2 varstai nuo Petkelio), bet, tur but, del dievotumo dar liko gyvą.

Kalnėnas.

VILNIUJE.

Užėmę Vilnių rusai bolševikai, pradėjo jį savaip valdyti: įsteigė revoliucinį komitetą ir kitus tarybų valdžios organus. Lietuvių Komendantui jie uždraudė kištis į miesto valdymo reikalus. Rusai ėmė leisti savo laikraščius "Izvestija" (rusų kalba), "Do Walki" (lenkų kalba) ir "Komunistą" (lietuvių kalba). Visą popierą bolševikai rekvizavo ir delei to kitų pakraipų laikraščiai negali išeiti. Pradėjusi eiti lietuvių tautinį laikraštį "Nepriklausomoji Lietuva" bolševikų valdžia uždarė. Per Vilnių nuolat eina didelės išalkusių, nuplyšusių raudonarmiečių gaujos. Didžiausias jų rupesnis —duona, maistas. Vilniuje jie lando iš krautuvės į krautuvę, kad gavus nusipirkt kiek maisto. Bet atėjus bolševikams Vilniun, maistas baisiai sumažėjo ir dabar duonos Vilniuje jau sunku gauti ir už lietuviškus pinigus, o už rusiškus ar lenkiškus pinigus — nei nemanyk gauti maisto.

Rusai nustatė tokį pinigų kursą: vienas rusų rublis lygus dviem lenkų ir osto (lietuvių) markėm. Bet perkant ką nors visai kitaip vertinami pinigai. Pav. už selterio stiklinę moka šimtą rusų rublių, 25 lenkų markes, o musų pinigais tik vieną markę. Vadinasi, rusų 100 rublių tiek teturi vertės, kiek musų viena markė.

Raudonarmiečiai yra labai nusistatę prieš savo komisarus ir atvirai kalba, kad pabaigę su lenkais, apsidirbs ir su savo komisarais. Liepos 18 d. Landvarve buvo sušaudyti be teismo 4 kazokai, kurie nepaklausė savo komisaro.

Aleksa - Angarietis buvo sušaukęs lietuvių mitingą, kuriame kurstė musų kareivius dėtis prie bolševikų. Bet musų kareiviai sugėdino jį, išrodinėdami jo melagybes bei norą įstumti Lietuvą ir jos kariuomenę į tokį vargą, į tokį skurdą, kokiame dabar yra išbadėjusi, nuskarmalėjusi bolševikų kariuomenė.

Lietuvos Saulių Padėka Amerikiečiams.

Visuotinas Lietuvos Šaulių Sąjungos burių atstovų suvažiavimas vienbalsiai priėmė žemiau paduodamą pasveikinimą ir prašo jį pagarsinti laikraščiuose.

Broliai Amerikiečiai!

Visuotinas Lietuvos Šaulių Sąjungos suvažiavimas Kaune 27 — 29 Birželio, š. m., išgirdęs iš Centro Valdybos pranešimo apie Jusų prisiųstas musų Sąjungai aukas per musų Karo Misiją Amerikoje, siunčia Jums širdingiausią pasveikinimą ir padėką. Tokis karštas Jusų prisidėjimas prie švento Lietuvos Nepriklausomybės gynimo darbo kelia musų dvasią ir stiprina pasiryžimą žut, bet niekada nepasiduoti vėl svetimųjų nuožmiai verguvei. Prieš musų Sąjungą stovi dar didelė eilė sunkių uždavinių... Mes, Šauliai, negalime ramiai žiurėti į musų brolių kančias lenkų pafrontėje ir norime dėti visas pastangas, kad apginkluoti visus pafrontės gyventojus, kad jie patys galėtų apsiginti nuo lenkų — plėšikų ir sudarytų prieš juos vieną ginkluotų krutinių sieną, kurios jie negalėtų perlaužti.

Lietuvos vidui mums, Šauliams, daug dar reikia padėti kulturos ir organizuotės darbo, kol kiekvieną gyventoją padarysime sąmoningu, demokratiniu, visada prisirengusiu ginti savo šalies nepriklausomybę piliečiu.

Mes manome, kad kiekgomis. Mes įkurėme savo spausdintą organą "Trimitą," mes rupinamės organizuoti kursus savo organizatoriams instruktoriams ir norime padengti visą Lietuvą musų organizacijos tinklu.

Bet šitam reikia daug lėšų. Mes, žinoma, rinksime skatikėlius ir savo šaly, bet visada musų akys bus atkreiptos į jus, broliai, amerikiečiai... tad nepamirškite musų!

Mes manome, kad kiekvieno Lietuvos piliečio, kur jis nebutų, yra pareiga ginti Lietuvos Nepriklausomybę, kuo gali ir tik tuo kiekvieno musų piliečio pasiryžimu ir mokėjimu ginti su ginklu rankoje savo šalį nuo priešininkų bus išlaikyta ir sukurta darbo ir šviesios ateities Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Reikšdami savo brolišk us jausmus, pasiliekame, šaukdami:

Valio musų broliai amerikiečiai!

Valio Lietuvos Laisvės Sargai!

Valio Nepriklausoma Lietuvos Respublika!"

C. Valdybos Pirmininkas (pasirašo) **V. Putvinskis.**
(pasirašo) **Kemėšis.**

* * *

Šauliams iki šiol pasiuntėme Lietuvių Aerikiečių aukų:

Feb. 10, 1920, $1,026.00, arba 95,000 auksinų

April 10, 1920, $2,000.00, —101,430 auks.

July 16, 1920, $2,000.00, —76,620 aksinų.

Viso, $5,026.00 arba 273,-050 auksinų.

Šaulių organizacija yra susitvėrusi, kad su ginklu rankoje gintų Lietuvos nepriklausomybę.

Kai ir kiek Šauliai yra nuveikę prie išgujimo iš Žemaitijos bermotininkų, vokiečių ir rusų, žinome iš pranešimų laikraščiuose.

Išviję bermotininkus šauliai buvo nukreipę visas jiegas prieš veržimąsi lenkų per demarkacijos liniją ir prieš lenkų pastangas organizuoti Lietuvoje sukilimus; dabar, kaip matome iš jų virš paduoto pranešimo, Lietuvos Šauliai organizuoja ginkluotas jiegas apgynimui nuo lenkų Lietuvos rubežių.

Dėkodami Amerikos lietuviams už suteiktą pagelbą, Lietuvos Šauliai amerikiečių prašo, kad ir toliaus neužmirštų šelpti jų organizacijos pinigais.

Jie kariauja, lieja kraują, stato savo gyvastį pavojun, mes prigelbėkime jiems nors savo dienos uždarbiais.

Amerikos lietuviai: lenkai veržiasi į musų kraštą, mums visiems reikia gintis. Geriausiai ir pasekmingiausiai šiuom žygiu prisidėsime prie tos kovos siųsdami greitą pagelbą Lietuvos Šauliams!

Siųskite pinigines dovanas pavieniai, draugijos ir organizacijos! Rinkite aukas privačiai, susirinkimuose, mitinguose ir laike prakalbų!

Surinktus pinigus neatidėliojant siųskite Šauliams per Lietuvos Misiją. Reikalinga greita pagelba.

Jonas Žilius,
Šaulių organizacijos narys įgaliotinis Amerikoje.

P. S. Adresas: Lietuvos Misija, 257 W. 71-st st., New York City.

Sudėjo Vainikus.

Rugsėjo 14 — 17 dienose Washingtonan buvo atvykę suvirš šimtas atstovų nuo įvairių Amerikos Lietuvių organizacijų, kad pakėlus protestą prieš lenkų veržimąsi į Lietuvos teritoriją ir pagreitinus Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą.

Šių atstovų posėdžiai buvo laikomi viešbuty Washington. Tarp kitko pirmą dieną tapo nutarta atsilankyti ant Arlington kapinių ir nuo suvažiavusių vardo uždėti vainikas ant Samuelio Harris'o kapo, kaipo žmogaus, žuvusio už Lietuvos laisvę.

Rugsėjo 16 dieną buvo padaryta pertrauka posėdžių ir visi buvusieji atstovai automobiliais nukeliavo ant garsiųjų Arlington kapinių. Čion jau buvo Lietuvių Filmų Bendrovės Atstovas p. Račiunas, kursai yra nutraukęs ir krutamuosius paveikslus atsilankusių prie kapo. Vienas iš atvykusių atstovų Amerikos armijos uniformoj sudėjo ant kapo vainiką.

Prie šios pagarbos išreiškimo buvo atsilankęs ir Lietuvos Atstovas Amerikoje Jonas Vileišis, kursai keliais žodžiais paminėjo apie Samuelio Harris'o nuopelnus prie Lietuvos nepriklausomybės apgynimo. Kun. Stankevičius anglų kalba pasakė kiek ilgesnę prakalbą, o kun. Vaičiunas, kaipo suvažiavimo pirmininkas, kvietęs yra visų susirinkusiųjų atiduoti amžiną pagarbą Samueliui Harrisui, butent palenkus galvą pamąstyti apie jo nuopelnus musų tėvynei.

Čion pat buvo susirinkęs ir visas Samuelio Harriso paminklui pastatyti aukų rinkimo komitetas, su p. Venciuviene iš Baltimorės priešakyje, kaipo jo pirmininke. Šio Komiteto atsišaukimas delei parinkimo aukų pastatymui ant jo kapo ant Arlingtono kapinių tinkamo paminklo jau yra tilpęs laikraščiuose. Visi susirinkusieji yra pagyrę sumanymą pastatyti tokį paminklą ir parvažiavę į savo kolonijas yra pažadėję parinkti šių aukų. Visas aukas reikia siųsti šio Komiteto vardu Lietuvos Atstovybės adresu. (Representative of Lithuania in America, 703—15-th St., N. W., Washington, D. C.). Be to suvažiavimo atstovais yra pasiuntę užuojautos telegramą S. Harriso motinai ir jo broliui Chicagoje.

Po šio atsilankymo visi atstovai važiavo į Mount Vernon, kad ir ant kapo George Washingtono, kaipo paskelbusio Suvienytų Valstybių nepriklausomybę, sudėjus vainiką nuo Amerikos lietuvių vardo. Jausmingą ir dailią prakalbą yra pasakęs Kun. Paukštys, o Lietuvos Atstovas, J. Vileišis, pabrėžęs George Washingtono nuopelnus prie Didžiausios pasaulio demokratiškos respublikos sukurimo, prisiminė ir apie Lietuvos respubliką, kuri šiuo momentu laukia tos nepriklausomybės pripažinimo iš šios šalies.

Po šio atsilankymo visi atstovai grįžo vėl susirinkiman, kad užbaigus savo apibrėžtus darbus.

GYDUOLĖ SKROM, KURIOS REUMATIZMAS BIJO.

Sumanyta p. F. Lipnevičiaus.

P. Lipnevičius šitą sumanymą dar iš Lietuvos atsivežė. Čia jis padarė šitų gyduolių ir pagydė daugelį žmonių. Nors daug yra gyduolių plačiai garsinamų, tiem visiem garsinimam žmonės negali tikėti. Bet kada čia po kių mieste Worcesteryj daugelis pagydyta, dargi mumis pažįstamų žmonių, tai jau turi žmogus tikėti. Iš daugelio turėjusių biaurią ligą reumatizmo. paduodam čia keletos žmonių vardus, pravardes ir adresus, kuriuos turime.

Padėkavoja už gyduoles šie žmonės:

P. Surwila, 378 Millbury st., Worcester, Mass.; Giliai, 211 Millbury st., Worcester, Mass.; Chacklelienė, Dorchester Street, Worcester, Mass.; Pulmer, 33 Ward st., Worcester, Mass.; p. Dambrauskas, Worcester, Mass. F. Kasperak, 1175 Washington st., Worcester, Mass.; Nizolek, Millbury st., Worcester, Mass.; Sucheckis, Boston, Mass.; Ališauckas, Worcester, Mass.; W. Leszczynskis, Worcester, Mass.; S. Bubis, 83½ Ward st., Worcester, Mass. J. Ambrozevičius, 89 Ward st., Worcester, Mass.; Jurgis Pradiejus, 43 Ward st., Worcester, Mass., ir kiti.

Matydami, kad žmonės pasekmingai pagydomi, mes patarėm p. Lipnevičiui pas mus šitų gyduolių palikti. Jeigu kas iš musų skaitytojų kankinasi su reumatizmu, galite šitų gyduolių pamėginti ir atsikratyti tos ligos. Rašykite: —

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury Street,
Worcester, Mass.

Lietuvių Garlaivių Kompanija.

Lietuviai, prisidėkite prie Lietuvos Garlaivių Kompanijos. Lietuviams laivai yra reikalingi važinėti į svetimas šalis, vežti savo išdirbius ir parvežti reikalingus daiktus į savo šalį. Šalis be garlaivių, kaip kunas be kojų. Visi galite suprasti, kad geriausias daiktas šaliai, turėti savo laivus. Kad kiekvienas lietuvis išgalėtų prie tos kompanijos prigulėti. Šėrai arba dalis tos kompanijos turto parsiduoda tik po 30 dol. Norėdamas buti pilnu nariu bendrovės, turi paimti penkis Garlaivių Kompanijos šėrus—dalis.

Kviečiame kiekvieną Lietuvį prisidėti prie šios pramonės ir pirkti dalis dabar. Mes pilnai įgalioti per Generališką Agentą šėrus pardavinėti, todel norėdami pirkti kreipkitės pas mus. Mes priėmę nuo Jus pinigus, prisiųsime kvitas ir veikiai gausite paliudijimus

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoj

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.

Gyvuoja 33 metai.

Ar teko Tamstai kada nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną, kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:

S.L.A. savo nariams išmokėjo virš $200,000.00 pomirtinių ir virš $50,000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančius našlių ir našlaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinčių lietuvių—savo narių ir nenarių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra katur 1 Apsaugos Laipsniai: $150.00; $300.00; $600.00 ir $1,000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: $6.00; $9.00; $12.00. Jeigu jusų mieste nėra SLA. kuopos, Tamsta gali prie SLA. priklausyti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį "Tėvynę." Nariams siunčia dykai; nenariams—$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.

Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,
307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

APŽVALGA

NEŽINOJIMAS AR TIKSLI MELAGYSTĖ?

Su viršum trys metai atgal Amerikos lietuvių spaudoje pasirodė vardas Frank H. Simonds'o, kuris, kaipo žymus publicistas ir "New York Tribune" bendradarbis, gana tankiai savo straipsniuose pakliudo Lietuvą ir lietuvius. Paskutiniam savo straipsnyje vardu "Lithuanian Dispute" (Lietuvių ginčai), išspausdintam "New York Tribune" už 18 d. rugsėjo, 1920 m., jis kalba apie lietuvius ir Lietuvą tokiu pat tonu, kaip seniau kad kalbėdavo, nušviesdamas Lietuvos nepriklausomybės klausimą, lietuvių troškimus ir jų nusistatymą neteisingoje ir klaidinančioje savo skaitytojus šviesoje.

Frank H. Simonds'as sako, jog Amerikos audiencijos aplinkybės dabartiniu laiku delei kilusių tarpe Lenkų ir Lietuvių ginčų yra labai neaiškios ir teikia Lenkijos oponentams, pastarojo Amerikos nusistatymo į rytų Europą kritikams ir Francuzų politikos priešams progos pakreipti visa savo naudon ir dar sykį pavartoti 14-je punktų pareikštus principus naikinantiems savo tikslams. Tačiaus tikrenybėje, palyginant tai supatogia nesąmone, tat duoda naują argumentą prieš praktingus Tautų Lygos darbus.

Istoriniai Lietuva buvo palanki Lenkijos dalininkė prieš padalinimą 18-tame šimtmetyje. Kaip Škotija aprupino Angliją karalių kaja šeimyna ir sekė ją į savanorę sąjungą Anglijos su Valija, taip Lietuva suteikė Lenkijai vieną iš garsiausių jos rumų, tai yra Jagelonų ir per visą tą didįjį laikotarpį Lenkų istorijoj ji pilnai ir laisvai dalyvavo Lenkų reikaluose. Niekas negalėjo buti taip pageidautinu, kaip kad tat, jog Lenkija, išnaujo atgijusi, ieškotų naujų ryšių su Lietuva, **kuri buvo gyva smulkmena sukurime didžios ir pastovios Lenkijos** (musų pabraukta). Dar daugiau, kaip istorinės ir ekonominės, taip lygiai militarės ir strateginės aplinkybės,skatinančios naujų ryšių sudaryme, buvo įtemptos delei to, kad Lietuvoj gyveno daugelis šimtų tukstančių Lenkų, kad jos (Lietuvos) kultura buvo lenkiška ir kad miestų gyventojai, ypač Vilniaus, pasiliko lenkiški.

Kuomet Lenkų minios dar buvo Rusų piliečiais, Rusų politika, delei aiškių tikslų, stengėsi suardyti Lenkų ir Lietuvių solidarumą. Siekiant atgal net iki Vienos kongreso, įvykusio 1815 m., Rusiškoji Lenkija tapo atskirta nuo Lietuvos ir nuo to laiko jau nebebuvo bendros politinės sąjungos. Dar daugiau, kaip Austrija kurstė vieną savo tautą prieš kitą, taip pat Rusai darė visa, kad supainioti Lenkų ir Lietuvių santykius. Lygiai tą pati darė Hapsburgai Austrijos Galicijoj Lenkų lėšomis.

Kuomet Rusija griuvo po revoliucijos smugių ir galutinai pasidavė Brest-Litovske, tą darbą varyti toliaus pasiėmė Vokiečiai. Ištikrųjų jie varė jį pradedant nuo 1915 m. per visą laiką, kuomet jie buvo okupavę visą Lietuvos teritoriją. Vyriausiu Vokietijos tikslu buvo — nusilpninimas Lenkijos ant tiek, ant kiek galima, nes jos pačios lenkai piliečiai, gyvenantieji Rytų ir Vakarų Prusijoj, Poznaniuj ir Silezijoj, buvo priversti ieškoti susijungimo su nauja Lenkų valstybe. Todel jos politiniu siekiu buvo sukurimas nuo jos priklausomų mažų valstybių visu rytiniu pasieniu, — Baltijos valstybių, Lietuvos, Lenkijos, Ukrainos, — kaip Francija šimtmetis tam atgal buvo sukurusi nuo jos priklausomų valstybių ant rytinio upės Rhine'o pakraščio.

Sumušus Vokiečius, griuvo ir jų rytų politika, bet ne pirmiau, negu jie sekmingai ir pakankamai toli buvo patumę Rusų politiką kėlimui tarp Lenkų ir Lietuvių nesutikimų bei rungtynių. Todel dabar atėjo Rusų Bolševikų eilė plėtoti jų (Vokiečių) pradėtą darbą, kurs šiolei į viršų ir pasirodė sukurime nepriklausomos Lietuvos, įgijusios teritorinės laisvės sumušus Lenkus, laikusius visoj toj šavyje savo garnizonus, kurie buvo priversti traukti atgal pastarosios kampanijos metu.

Tuojaus po Lenkų atsitraukimo, jie iš savo pusės ir delei aiškių priežasčių pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Taigi ant tiek jie buvo priversti prisipažinti, kog neįsikunijo jų viltis ir nepavyko jų pastangos atgaivinti seną vienybę tarp tų dviejų žmonių. Taigi ant tiek pavyko Vokiečių ir Rusų manevrai. Bet dar pasiliko išrišimui du klausimu— pirma, tai tas, kuris butinai palyti sienas tarp Lenkijos ir naujos valstybės Lietuvos, ir antra, — reikalingų Lenkijos apsaugai militarių garantijų klausimas.

Kas del pirmojo klausimo, tai Paryžiaus konferencija yra pravedusi tarp Lenkijos ir Lietuvos bandomąją sieną, kuri prasideda nuo Rytų Prusijos sienos į žiemius nuo Suvalkų ir eina pietų rytų linkui iki Nemuno žemiau Gardino, paskui siriuoju arba vakarų tos upės šonu einant priešvanleniui iki punkto keletą myių į pietus nuo Gardino, tad kersai Lietuvą iki upės Buzo žemiau Brest-Litovsko, paliekant Suvalkus ir Bieostoką Lenkijai, o Kauną ir Gardiną Lietuvai. Tokiu sienos pravedimu liko atkirstas nuo Lenkijos kampas, kuris yra tarp Nemuno ir Rytų Prusijos sienos, ir kuris priklausė sėnajai Lenkų valstybei, bet tapo priskirtas Rusijai Vienos kongrese 1815 m. pravesta linija.

Bet Rusai, delei žinomų priežasčių, paskyrė Lietuviams daug toliau siekiantas sienas; taip sakant, jie prisikyrė Lietuvai tokias teritorijas, kurias Paryžiaus konferencija pripažino taip vadinamose Lenkijos "etninėse ribose," t. y. teritorijas, į kurias įeina Suvalkų miestas. Dabartiniai teritoriniai ginčai tarp Lenkijos ir Lietuvos iškilo delei esamų skirtumų tarp tų sienų, kurias pravedė Paryžiaus konferencija ir tų, kurias nustatė Bolševikai. Lenkai pasiulė visą tą dalyką referuoti Tautų Lygai, jei Lietuviai priims paliaubų linijos pagrindu Paryžiaus nustatytą sieną, bet Lietuviai atsisakė pripažinti Paryžiaus liniją, kuri taipogi yra vadinama Curzon'o linija, nes ji buvo cituota nesenai pasiųstoj Rusams Britų notoj.

Tiek apie teritorinę padėti, bet militarė padėtis šioj valandoj yra daug sunkesnė. Nesenai įvykusiam raudonųjų įsiveržime į Lenkiją, Rusų armijos žygiavo per Lietuvą, naudodamos tos šalies kelius ir gelžkelius. Lietuviai ne tik nesipriešino tam (jie negalėjo to padaryti), bet sekė paskui Rusus ir užėmė tas žemes, kurias Paryžiaus konferencija pripažino lenkiškomis ir pradėjo persekioti lenkus gyventojus.

Dabar Lenkai turi užkirsti kelią naujam įsiveržimui į Lenkiją, — Lietuvių įsiveržimui, ir jie negali pasitikėti Lietuviais, kad jie apgintų savo neutralitetą delei dviejų priežasčių — viena, kad Lietuviai yra persilpni ir antra, kad jie yra artimuose santykiuose su Rusais ir Vokiečiais, kurie remia Lietuvių reikalavimus Lenkų lėšomis. Jei Lietuva norėtų ir galėtų apginti savo neutralitetą, tuomet negalėtų buti pateisinama Lenkų okupacija Lietuvos teritorijų. Sulig dabartinio stovio, lygiai taip pat galima butų pateisinti ir Aliantų okupaciją Rhine'o barjiero (užtvaro), apsaugojimui Belgijos ir Francijos nuo naujo Vokiečių briovimosi.

Sulig dabartinio stovio rodos, Lenkai yra priversti užimti **Kauną ir Gardiną** (musų pabraukta), svarbiausias vietas į rytus nuo Nemuno, kurios atatinka upės Rhine'o vietoms šalimais Mayence'o ir Coblenz'o. Jie gali jaustis net priverstais dar sykį užimti ir Vilnių, kuris yra svarbiausiu tos srities gelžkelių centru ir turintis labai didelės reikšmės Lenkų apsigynimui. Tik tai taika Lenkų su Rusais pašalins tą Lenkijos sienų apgynimo klausimą. Bet Lenkija nesutiks atiduoti tų teritorijų, kurias net ir Paryžiaus konferencija, **aiškiai priešinga Lenkijai** (musų pabraukta), pripažino neabejotinai lenkiškomis.

Ant galo mes susiduriame su svarbių klausimu; esanti tarp Nemuno ir Rytų Prusijos kertė — Suvalkų kampas — yra tai vyriausia linija susisiekimui žeme tarp Rusijos ir Vokietijos. Svarbiausiu tikslu raudonųjų darbuotės, kuri tęsėsi per daugelį mėnesių, buvo tai įsteigimas tikro susisiekimo kelio tarp Vokietijos ir Rusijos, idant pastaroji galėtų gauti nuo Vokietijos amunicijos, reikalingos vedimui karo su Lenkais ir Vrangeliu. Taigi Lenkai turi gerų priežasčių laikymui savo rankose to kampo tol, kol tęsis Rusų karas.

Štai mes turime tą padėtį, delei kurios Lietuviai atsisako pripažinti Paryžiaus nustatytą Lenkijos "etninę sieną," ir delei kurios jie pavelyja Rusams eiti per savo teritoriją ir pulti Lenkus, ir, prieg tam, aišku, jog Rusai nesutiko sustoti ant tų "etninių sienų," kaip to kaikurie nepatyrę rateliai reikalauja nuo Lenkų. Tuo budu reikalaujama, idant Lenkija paaukotų savo apsaugą tam principui, kurio negerbia jos priešas ir priimtų netinkamas jai etnines sienas, kuriuos [illegible] reikalavimas, ištiesų, yra truputį per didelis.

Toks tai turinys Frank H. Simonds'o straipsnio "Lithuanian Dispute," į kurį sekamam "Amerikos Lietuvio" num. duosime tinkamą atsakymą.

Atsišaukimas į Lietuvių Visuomenę.

Gegužio 1 dieną, š. m., Washingtone, ant garsiųjų Arlington'o kapinių, tapo palaidotas žuvęs Lietuvoje už Lietuvos laisvę vyresnysis lieutenantas Samuel'is Harris'as.

Samuelis Harris'as, sunus žymios Amerikiečių šeimynos (jo pirmtakuno vardu pavadintas ir miestas Harrisburg, Pennsylvanijos Valstijoje), pasibaigus pasauliniui karui, nukeliavo Lietuvon pasisiulyti kariauti už Lietuvos nepriklausomybę. Kaipo narsus Tadas Koščiuška, kursai, nežinomas emigrantas iš tame amžiuje mažai žinomos Lietuvos, nukeliavo Amerikon 1776 m. kovoti už Amerikos laisvę, taip Samuel'is Harris'as, nežinomas, bet narsus ir gabus Amerikietis, nuvyko Lietuvon kariauti už musų Lietuvą. Harris'ui musų kalba buvo kuone visai nesuprantama, ir musų žmonės mažai žinomi, bet Samuel'is Harris'as žinojo, kad Lietuvos tikslai yra garbingi ir teisingi, tikėdami į lietuvius ir į Lietuvos teisę prie neprigulmybės, Samuel'is Harris'as prisidėjo prie Lietuvos kariuomenės ir drąsiai kovojo prieš Lietuvos priešus. Neėmė ilgai Lietuvos žmonėms pamylėti šį linksmą, mandagų, drąsų jaunikaitį, kurisai del Lietuvos laisvės apleido savo gražius namus, mylimus tėvelius ir draugus ir nukeliavo statyti savo krutinę prieš priešus garbingos Lietuvos.

Kaune, Vasario 23 dieną, š.m., mąža lakunų dalis, sukurstyta Lietuvos priešų, sukilo ir bandė sunaikinti turtingus Aleksoto sandėlius. Samuel'is Harris'as, suprasdamas, kad Lietuvos priešai sunaikindami Aleksoto sandėlius, susilpnis Lietuvos, kariuomenę ant tiek, kad negalėtų atlaikyti priešų užpuolimus, patsai pasiulė stoti pagelbon, idant apgynus tą valstybės turtą ir sulaikius sukilėlius.

Harris'as nuvyko Aleksotan už Nemuno pas pačius sukilėlius. Po balta dermės vėliava, jisai atėjo pas sukilėlius patirti jų geismus ir skriaudas, kad suradus skriaudas, — jei buvo kokios nors skriaudos, — galėtų pranešti apie tai Lietuvos vyriausiam karininkui. Harris'as patyręs dalykus, grįžo atgalios, bet tie sukilėliai, kuriems rupėjo ne Lietuvos gerovė, bet Lietuvos prapultis, žinojo, kad šio Amerikiečio teisingas ir nuoregusis budas permatė jų nelemtus darbus, žinojo jie irgi, kad jie yra kalti ir pirmiau negu duoti pasauliui žinoti apie jų pardavikiškus darbus iš lupų užsitikinčio ir neprietaringo Amerikiečio, jie paleido 15 šuvių į jį. Jaunikaitis susiubavo ir krito pakirstas nuo švininių pardavikų kulkų.

Tuojaus po Lietuvos Atstovybės pranešimo laikraščiuose apie Samuel'io Harris'o apgailestingą ir didvyrišką mirtį, pasipylė patarimai — ir dar kiti jau su aukomis — patariant, kad tarpe Amerikos lietuvių butų renkama pinigai pastatymui tinkamo paminklo atminčiai Samuel'io Harris'o. Pasinaudojant šiais patarimais, likosi sutvertas Samuel'io Harris'o Paminklo Fondo Komitetas iš Washingtono ir Baltimorės lietuvių, su gerbiamu Jonu Vileišiu, Lietuvos Atstovu Amerikoje, kaipo Garbės Pirmininku. Tikslas Komiteto yra rinkti aukas visose lietuvių kolonijose Amerikoje, idant surinkti užtektinai pinigų pastatymui tinkamo paminklo atminčiai šio jaunikaičio, kurisai atidavė savo gyvastį, kovodamas už laisvę brangios tėvynės Lietuvos.

Šiame darbe yra suteikta proga Amerikos lietuviams atlikti darbą, kursai pasiliks atminčia ant amžių. Šis darbas nėra paskirtas ir nebutų tinkama paskirti jį nei Lietuviams Lietuvoje, nei lietuviams kitose dalyse pasaulio. Čion yra musų — lietuvių paeinančių iš Lietuvos, gyvenančių Amerikoje priedermė parodyti pasauliui, kad lietuviai, nežiurint kur jie iškeliavę, niekuomet nepamiršta geradarystės, padarytos naudai Lietuvos, musų tėvynės. Musų priedermė parodyti Lietuvai, kad jos reikalai buvo, yra ir visuomet bus musų reikalais. Nėra abejonės, kad ateinančios gentkartės žiurės į Samuelį Harrisą su tą augšta garbe, su tuo išdidžiu patriotizmu, su kokiu dabartinė gentkartė žiuri į Kosčiušką. Tad, Amerikos Lietuviai, pasinaudokime šia proga parodyti pasauliui, kad nėra reikalo tolymai ateičiai parodyti mums lietuviams musų priedermę: pasinuodokime šia proga dabarties, idant ateityje kokia kita tauta negalėtų skelbti kad Samuel'is Harris'as žuvo kovodamas už jos laisvę.

Pasitikime, kad visi Amerikos lietuviai prisidės su savo skatiku prie šito garbingo darbo. Visų lietuvių aukos bus smulkmeniškai laikraščiuose paskelbtos, kaip lygiai ir visos išlaidos. Siųskite aukas čekiais arba pinigais vardu "Samuel'io Harris'o Paminklo Fondo Komitetas," ir aiškiai paminėkite laiškuose, kad auka yra Harris'o Paminklo Fondui. Adresuokite visus laiškus: Lithuanian Legation, 703 — 15-th St., N. W., Washington, D. C.

Lieutenantas Harrisas nesigailėjo paaukauti savo gyvastį del Lietuvos, ar jumsgi gaila paaukauti skatikus jo atminčiai?

Samuelio Harriso Paminklo Fondo Komitetas.

Per V. Vinciuvienę,
Pirmininkę.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS IR DARBAI WASHINGTONE.

Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Kongrese, Waterbury, tarp kitko buvo paliestas gražus sumanymas, butent nuo visų Amerikos lietuvių organizacijų pakviesti atstovai Washingtonan ir eiti ieškoti užtarimo Lietuvos reikaluose prie Prezidento Wilsono. Išgirdę apie tat, jog lenkų kariuomenė veržiasi į Lietuvos teritoriją ir norėdama vėl užgrobti Lietuvos sostinę grąsina Lietuvai karu, Amerikos lietuviai negalėjo buti ramiais. Amerikos Valdžia yra sušelpus Lenkiją ir amunicija ir ginklais ir lietuviai kaipo Amerikos piliečiai, ne begalėjo pakęsti, idant lenkai tais ginklais gal dar žudytų jų likusius Lietuvoje brolius ir kitus.

Be to Amerikos lietuviams rupėjo išgauti greičiaus Lietuvos Valstybės pripažinimą, kaipo nepriklausomos valstybės, idant tuomi palengvinti visokie jų susinešimai su ta valstybe.

Lietuvos nepriklausomybė — tai rupesnis ir darbas ne vienos kokios nors partijos, bet visų lietuvių. Todel nuskirton dienon, Rugsėjo 15 dieną išryto, Washingtone jau buvo susirinkę virš šimto atstovų nuo įvairių Amerikos organizacijų ir čia tapo sutverta kaip ir sąjunga visų organizacijų. Iki šiol šio suvažiavimo protokolas dar nėra paskelbtas ir todel nėra galima pilnai aprašyti visi nuveiktieji darbai. Čion tuo tarpu paduodamos trumpos žinios, kurios dalinai jau buvo paduotos ir anglų spaudoje arba šiaip yra žinomos.

Suvažiavimo nariai yra pagaminę tam tikrą memorialą delei Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo ir drauge delei sulaikymo lenkų nuo užpuolimo ant lietuvių tautos. Buvo manoma šis memorialas ypatiškai įteikti Prezidentui Wilsonui, bet delei nesveikatos ar kitų priežasčių Prezidentas Wilsonas nesutiko priimti by kokios delegacijos. Tuomet buvo prašyta p. Tumulty kaipo Prezidento sekretoriaus, kad jis deputaciją priimtų jo vardu. Prezidento sekretorius nurodęs, jog Prezidento vardu tegalįs priimti tik Valstybės Departamento Sekretorius B. Colby, pas kurį jis ir yra prašęs deputacijai šios audiencijos. Buvo net stačiai lietuviams pasakyta, jog už poros dienų toksai pasimatymas su valstybės sekretorium yra užtikrintas, butent Rugsėjo 17 dieną 11 v. išryto.

Turėdami tokį pasižadėjimą, atstovai buvo atsilankę pas Tumulty, kad per jį įteikti tam tikrą memorialą Prezidentui Wilsonui, o pasimatyti su Valstybės Sekretorium B. Colby ir kitiems suvažiavimo darbams atlikti tapo išrinkta iš penkių narių komisija, butent iš suvažiavimo pirmininko Kun. Vaičuno, Kun. Miluko ir advokatų St. Kodžio, J. Lopatos ir A. Milerio. Be to šiai komisijai buvo pavesta perimti iš Lietuvos Atstovybės Amerikoje užsilikę nuo Egzekutyvio Komiteto Amerikos Lietuvių ir įžymių Amerikos piliečių parašai ant tam tikros peticijos delei Lietuvos pripažinimo. Tokių parašų surinkta apie milioną. Visi šie parašai turėjo buti įteikti Prezidentui Wilsonui, bet delei jo nesveikatos iki šiol nebuvo įteikti. Todel šiai komisijai buvo pavesta išgauti nuo Valstybės Sekretoriaus sutikimas ir delei šių parašų įteikimo Prezidentui Wilsonui.

Rugsėjo 17 dieną Komisijos nariai prisiminė apie užsidėtą jiems prie Valstybės Sekretoriaus audienciją, ačiaus jos gauta nebuvo. Kalbama, jog įtekmingos feros pasirupinusios, kad ios audiencijos lietuviams nebutų suteikta. Todel Komisijos nariai tegalėjo prisiatyti tik Valstybės sekretoiaus raštinei kaip savo memorialą, taip ir prašymą apie tat, kad ji nori pristatyi minėtą milioną parašų. Visi Komisijos nariai palikę ra toj raštinėj savo adresus ir pareiškę raštu sekretoriui Tumulty, jog pažadėtosios audiencijos negavo, išvažinėjo, laukdami atsakymo kaip ant memorialo, taip r delei miliono parašų įtekimo. Reikia spėti, kad šios omisijos nariai, jeigu negautų pakvietimų, turės susirinkti ir išnaujo pasirupinti, kaip įteikus nors tą milioną parašų, koksai darbas liko jai pavesta paties suvažiavimo atlikti. Reikia lar pastebėti, jog suvažiavino atstovai yra nutarę pasiųsti Steigiamam Seimui per Lietuvos Atstovybę Amerikoje kablegramą, kurai ir buvo pasiųstas per užsienio Reikalų Ministerį šioj suvažiavimo priimtoj redakcijoj:

"Užsienio Reikalų Ministeriui:

Prašau įteikti sekamą kablegramą Steigiamam Seimui: Amerikos lietuvių federuotų organizacijų atstovai, susirinkę Washingtonan, kad protestuoti prieš neteisėtą Lenkų veržimąsi Lietuvon ir prašyti, kad Suvienytų Valstybių Valdžia pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, šiuomi siunčia savo širdingiausį pasveikinimą Lietuvos Steigiamamjam Seimui ir tvirtai prisižada be jokios atodairos palaikyti Lietuvos Valdžią ir jos atstovus ir linki Seimui kuogeriausios pasekmės prie tvirtos, teisingos ir galingos Lietuvos ateities sudarymo. Kunigas Vaičiunas, Kunigas Jonušas, Antanas Milleris, Kunigas Milukas, Stasys Kodis, Kazys Drangelis.'

(Pasirašęs) J. Vileišis,
Lietuvos Atstovas Amerikoje.

Lietuvos Informacijos Biuras.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir sesers:—

Paskutinės svarbiausios permainos musų gyvenime yra tos, kad musų moters gavo teisę balsavimo. Iki šiol moters neturėjo balso tiesų daryme, o tiesos, pagal kurias mes visi turime gyventi, yra svarbus dalykas netik vyrams, bet ir moterims.

Iki šiol jos buvo politiškos vyrų vergės. Dabar iš tos vergystės jos jau pasiliuosavo ir jų galybėje yra prisidėti prie pagerinimo tiesų, sulig kurių mes visi gyvename. Netrukus mes pamatysim šimtus tukstančių moterų balsuojančių rinkimuose visokių urėdų. Jos balsuos už tuos žmonių atstovus, kurie kožną metą susirenka ir daro naujas teises, taiso senas ir rupinasi įvairiais tautos dalykais, kurie darytų tvarką tarpe žmonių ateityje. Jos balsuos už tuos žmones, kurie teisia prasikaltusius pagal valstijų sutaisytas teises. Jos balsuos už tuos žmones, kurie prižiuri, kad tvarka tarpe žmonių butų vedama sulig išduotos teisės ir savo balsais parems arba atmes daugelį įvairių dalykų, kurie kartas nuo karto paduoti žmonių balsams nuspręsti.

Nuo dabar moters nebus politiškoms vergėms, bet bus lygios su vyrais ir turės lygų balsą įvairiuose savivaldybos reikaluose.

Mes sveikinam jas ir linkime joms kuonogeriausių pasekmių naujoj dirvoj. Tegul dirba, tegul protauja, tegul veikia naudingai savo valstybei, savo šaliai ir visam pasauliui. Politikos darbas yra niekam nepavydimas, tegul kožnas žmogus vartoja savo protą tam, kad geriau žmonija tvarkytųsi, kad geriau pasirupintų apie geresnį gyvenimą, panaikintų skriaudas ir padarytų geriau ir gražiau viską. Vienok darbas turi buti dirbamas su didele atyda. Pastojimu geru piliečiu kaip vyras, taip ir moteris, turi gilintis gerai į gyvenimo aparatą, kad jį gerai permatytų ir gerai pažintų. Gyvenimo aparatas dabar yra gana painus, kaip painiausia mašinerija, subudavotas ir sutaisytas per šimtus metų. Naujai pristojusiam prie tokios mašinos reikia buti labai gabiu sutvėrimu, kad jį permatyti, prisitaikyti prie jo ir dirbti gerą žmonijai darbą. Jei mes nepermatysime tos mašinos, kuri rėdo musų miestą, musų valstiją, musų šalį, tai nebusim tikrais mašinistais, bet vien tik giželiais politikos meistrų, kurie tankiai permato politikoje tik savo gerovę.

Šios gadynės moters kiekviena moka skaityti ir rašyti; tokios gali lengvai tyrinėti politikos klausimą ir permatyti tą, kas reikalauja pataisymo. Reikia tikėtis nuo moters ko nors naujo politikoje, bet ko? To dar niekas nežino. Vyrai jau senai turi galę balsavimo, bet iš jo nesinaudoja gerai. Daugumas visai pamiršta balsavimo dienas. Daugumas visai nesirupina piliečiais pastoti. Tie, kurie balsuoja, balsuoja ne del kokio principo, bet tik žiuri kas jo prašys arba kas prižadės jam kyšį už jo balsą. Tokis budas piliečių balsavimo padaro gyvenimą tokių, koks jis yra. Suvaržymai, brangumai, trukumai, bankrutai ir visokios apgavystės. Tas viskas duoda progą plėtotis tarpe žmonių vargui. Milionai moterų dabar ateina su balsavimo galybe. Ką jos padarys ir kaip pakreips gyvenimo vadeles, parodys keli metai gyvenimo.

Pradžia bus gana sunki delto, kad moters yra drutai pririštos prie naminių ilgų darbų, neturės kada ištirti reikalus balsavimo ir rinkimo gerų žmonių į valdininkus. Čia vyrų priderystė kiek galint palengvinti moterims jų darbus, kad jos galėtų pilietystės reikalus peržvelgti, pasimokinti, patirti ir prisirengti savo balsą kuodaugiausia atiduoti. Labai yra svarbu, kad moters savo balsavimo užduotį atliktų gerai. Jeigu jos neatliks gerai, jeigu ir jos nesupras, ką reiškia politika, tai taip, kaip ir vyrai, didesnės naudos visuomenei neatneš. Politikieriai maišys ir per ilgus metus pagal savo norą darys, kaip jiems patinka. Piliečiai ir pilietės, turėdami galybę balsavimo, vistiek bus vergais savo nežinės. Svarbu yra tad visiems politiką gerai suprasti ir nežiurėti į ją per partyviškus akinius. Riekia užsibriežti tą, kas yra naudinga didžiausiai daliai žmonių ir kunyti tokios teisės, kurios butų naudingos didžiausiai daliai žmonių.

Su tokiu užsibriežimu žmogus gali atrasti plačią dirvą politikoje ir visados naudingai darbuotis. Musų moters pilietės tvers kliubus, tyrinės politiką ir, be abejonės, jų rezultatas bus geras del žmonijos ir del jų pačių. Žmonija reikalauja, kad kas jai pagelbėtų pasiekti geresnę ateitį, lengvesnį gyvenimą. Gal moters ateis į paglbą, vartodamos sąmoningai savo balsus. Ne del gero kokios partijos, ne del gero vienos lyties, bet del grovės visų žmonių, šalies ir pasaulio.

Daugelis moterų nieko nežinojo apie tai, kad joms laisvė balsavimo suteikta; atėjo tas joms netikėtai, neprisirengusioms. Daug metų dar praeis, kol visos moters apie tai žinos. Paprastę vergauti, vergauja visada. Su tokiais piliečiais, kurie nenori rinkti valdininkų, kurie nepabunda prie savo užduotės, yra sunku užlaikyti šalis savivaldiška, tad reikia tikėtis, jog musų moters elgsis geriau. Patyrusios, kad nuo jų vergijos ryšiai nuimti, pabus ir pabudins konžną vieną savo seseri. Rupinsis kožną vieną išmokyti skaityti ir rašyti, kad galėtų pastoti piliete; pradės dalyvauti rinkimuose įvairių valdininkų ir teisėjų; gerins ir gražins gyvenimą. Geri norai pas moteris platins gerus piliečius ir kada nors ateis laikas, kuomet revoliucioms, karėms, streikams ir pražutingiems atsitikimams kelias susisiaurins. Kas bus pabudavota, bus del gerovės žmonijos, o ne del piktybės dievaičių, ne del nuožmių karių sunaikinimo ir ne del pražutingų streikų. Todel linkim moterims kuogeriausios pasekmės žingsniuoti prie pilietystės drąsiai, šparčiai ir naudingai, vartojant savo protą su pasišventimu. Duokite gerą pavyzdį iš savo darbų, nes ko jųs troškote, norėjote, tą dabar turite, —laisvę balsavimo, — tad naudokitės iš jos protingai.

SUSIRĖMĖ SU LIETUVIAIS PRIE GARDINO.

Varšava.—Lenkų oficialis pranešimas, paskelbtas pereito nedėldienio spaudoje, sako, jog Brzestowicz srity, kurioje bolševikai puolė lenkus per tris dienas, lenkai pradėjo žygiuoti priekin ir toj savo žygiuotėj paėmė 500 belaisvių ir 10 kulkosvaidžių. Tarp tų belaisvių esą trys lietuviai artileristai, priklausą Lietuvos armijai.

Prie Gardino išlaukinių fortų įvykusiuose susirėmimuose prieš lenkus dalyvavę bolševikai ir lietuviai.

LIETUVIAI AMERIKOJ

PHILADELPHIA, PA.
Milžiniška lietuvių paroda.

Kaip tik Philadelphiečiai gavo telegramą nuo L.R.K. Federacijos suvažiavimo, su šaukto Waterbury, Conn., rugsėjo mėn., 1920 m., tuojaus visu smarkumu pradėjo rengtis prie milžiniškos demonstracijos, kuri tapo surengta į penkias dienas. Visos draugijos sujudo į darbą, prasidėjo šaukimas mitingų ir masss-mitingų, prasidėjo skubotas svarstymas didelės lietuvių parodos ir tokiu budu 12 d. rugsėjo, tuojaus po sumai, 1 val. po pietų, žmonių minios pradėjo plaukti į Lietuvių Tautišką svetainę. Visas Philadelphijos miestas buvo sujudintas, iš ko labai gerėjosi svetimtaučiai. Mat visi, be skirtumo partijų ir lyties, buvo kviesti dalyvauti šioj milžiniškoj lietuvių parodoj; susirinko moters ir merginos, seni ir jauni, vyrai, visi ex-kareiviai, kurie tarnavo Suvienytų Valstijų armijoj ir kovojo už pavergtųjų tautų laisvę. Kareivių, apsirengusių uniformoj, susirinko apie 200; moterų bei merginų — 3,000; vyrų — 4,000 asmenų. Tokiu budu susidarė milžiniška paroda su trimi benais.

Visu pirma ėjo ex-kareiviai uniformoj ir nešė Lietuvos ir Amerikos vėliavas, o paskui juos, benų lydimi, tuojaus sekė uniformoj apsirengę kareiviai. Toliaus ėjo moters bei merginos, o paskiausia — vyrai. Taigi visa ta milžiniška paroda tęsėsi per apie 14 blokų, kuri buvo išskirstyta į tris didelius burius, o kiekvienam tarpe buvo po beną ir nešamos Lietuvos ir Amerikos vėliavos.

Kaip ir reikėjo tikėti, ta lietuvių paroda labiausia nepatiko lenkams, nes lietuviai maršuodami nešėsi 12 žymių su parašais, išneštais protestais prieš lenkus, idant parodyti svetimtaučiams lenkų darbus ir koki santykiai yra tarp lietuvių ir lenkų.

Gerą įspudį ant visų žiurėtojų padarė dalyvaujančių parodoj 200 automobilių, papuoštų Lietuvos ir Amerikos vėliavomis, ir 10 motorcyklių. Susirinkusieji žmonių minia smarkiai suplojo delnais, kuomet padangėje, virš maršuojančios parodos, pasirodė orlaivis ir barstė tam tikrus lapelius, pareiškiančius protestą prieš lenkus. Orlaivio savininkas, p. Mikonis, gyvenąs ant 16-tos ir Wood gatvių, parodoj dalyvavo su automobiliu ir vežė vedėjus visos parodos, o jo moteris, ponia Mokonienė, lėkė su orlaiviu ir bėrė ant viso Philadelphijos miesto lapelius, kurių buvo atspausta net 20,000.

Niekas taip nesistebėjo, kaip ponai lenkai, kurie nei justi nepajuto, kaip Philadelphijos miesto gatvėse pasirodė tokia milžiniška lietuvių minia, kuri rimtai, bet drąsiai ir tvirtai žygiavo nešdamos kaip Lietuvos, taip ir Amerikos vėliavas. Daugiausia paroduojantiems lietuviams delnais plojo ir džiaugėsi žydai, kurie taip pat nekenčia lenkų, kaip ir lietuviai. Parodavimas tęsėsi net tris valandas ir pusę.

Po parodos visi, kiek tik tilpo, susirinko į Lietuvių Tautišką svetainę, kur kalbėjo net keturi kalbėtojai. Tarp tų buvo ir advokatas P. Šlikas, kuris kalbėjo anglų kalba; jo kalbą užsirašė anglai reporteriai ir ant rytojaus nekuriuose anglų laikraščiuose pasirodė ilgi straipsniai, aprašanti lietuvių parodą ir kt.

Už visa tai, kas aukščiau paminėta, smarkią agitaciją parodė musų dvasiški vadovai, butent — g. kleb. kun. J. J. Kaulakis ir kun. J. Karalius. Valdybą sudarė sekančios ypatos: pirm. — K. Kirelauskas, rašt. — p-lė K. Butkiutė, iždin. — kun. J. Karalius. Taipogi daug pasidarbavo milžiniškos lietuvių parodos surengime ir p. J. Pranckunas, kuris dėjo visas savo pastangas, idant paroda tinkamai pavyktų.

Garbė Philadelphiečiams už tokią vienybę, stojantiems už savo tėvynę Lietuvą ir gelbstintiems musų karžygiams Lietuvoje. Gal Amerika, išgirdusi musų balsą, atsilieps ir išklausys musų prašymą, sustabdydama lenkų veržimąsi į Lietuvos žemes ir paskubins padaryti tarp lietuvių ir lenkų taiką. Tokiu budu daugelio musų brolių gyvastis butų išgelbėta.

Lai gyvuoja Lietuvos Valdžia! Lai gyvuoja Lietuvos karžygiai! Valio, Laisva ir Nepriklausoma Lietuva, demokratinga musų šalis!

Ant galo visi trys benai didžiu smarkumu sugrojo Amerikos ir Lietuvos imnus. Tuo ir užsibaigė Philadelphijos lietuvių surengta milžiniška paroda. Bravo, Philadelphiečiai, visuomet bukime vienybėj, tada mes galėsime nuveikti didžius darbus. Pagaliaus labai ačiu visiems, kurie dalyvavo toj parodoj ir vaikščiojo gatvėms.

Baigdamas šį savo raštą, noriu paraginti visus lietuvius remti visomis jiegomis ir išgalėmis savo valdžią ir savo kariuomenę, kuri narsiai gynė ir dabar dar gina musų tėvynę Lietuvą. Geriausiai padaryti tą mes galime pirkdami Lietuvos Laisvės Paskolos bonus. Tad pirkime L.L.P. bonus visi, kuriems dar miela musų gimtinė šalis, kuriems rupi jos gerovė ir šviesi ateitis. Kuomet musų kariuomenė bus visu kuo aprupinta, tuomet bus musų viršus. Paskui gi ir mes, amerikiečiai, galėsime drąsiai tarti, jog ir mes prisidėjome prie Lietuvos laisvės išgavimo — pirkdami Lietuvos Laisvės Paskolos bonus. Tad visi pirkim nors po vieną boną, o kas išgalim ir daugiau negu tik po vieną! Jei mes neatliksim tos svarbiausios musų pareigos, tai visi musų parodavimai, visi musų mass-mitingai ir kt. gali likti be jokių davinių. Taigi, dar kartą pakartoju, visi prie L.L.P. bonų!

K. Drižas.

BALTIMORE, MD.
Tautinių išdirbinių paroda.

Rengiama Tarptautinio Instituto paroda prasidės Rugsėjo (September) 25 d., pasibaigs Spalio (Oct.) 15 d., 1920 m., Peabody Gallery, Charles St. ir Mt. Vernon place. Iš lietuvių tame darbuojasi bepailsio p-lė S. Bojanauskaitė ir ponai Čižauskai. Todel Kviečiami visi Baltimorės lietuviai ir lietuvaitės pasirodyt savo rankų išdirbinėliais. Kurie turit ką nors iš drabužių, mezginių, juostų, medžio ar kitokių daiktų išreiškiančių tautinės išdirbystės skonį, visą tą malonėkite suneštį į šią vietą: — 2 North Broadway ir Baltimore St. Daiktai bus sugražinti jų savininkams pilniausioj čielybėj parodai pasibaigus. Atminkit broliai ir sesutės, kad šioj parodoj dalyvaus visos Baltimorėj esančios tautos. Neatsilikim ir mes. Taipgi dalyvaus Lietuvių Choras po vadovyste p. J. Čižausko. Ižanga visiems dykai.

Butų labai malonu, kad musiškiai ant tiek pasistengtų papuošti Lietuvos vėliavą, į kurią kiekvienas pažvelgęs nusistebėtų. O musiškiai tą gali padaryti, nes jiems papuošalų netruksta. Puošti savo tautos vėliavą privalome kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė todel, kad ji yra musų tautos ir šalies žymė.

A. Kurelaitis.

NEWARK, N. J.
Pirmu sykiu newarkiečiai buvo užganėdinti.

Newarko lietuviai yra gerai organizuoti ir čia beveik kožnai didesnei šeimynai išpuola po vieną draugiją, kuopą ar tai kokį ratelį. Todel ir nėra nieko stebėtino, kad čia įvairių prakalbų, susirinkimų, mass-mitingų, protestų, teatrų, koncertų, balių, viešų vakarienių ir galų gale įvairių įvairiausių dalykų yra net po kelis kasdieną, tik dar buvo visa laimė tame, kad jie nelabai patikdavo ir žmonių neužganėdindavo. Kitaip, tai juk žmonės neturėtų laiko nei ant sausos duonutės užsidirbti.

Bet paskutiniu laiku ėmė ir apgavo newarkiečius, tai yra užganėdino ir visiems įtiko ir labai patiko. Tik, žinoma, tas nedaro newarkiečiams garbės, nes tai padarė Brooklyno, N. Y. lietuviškos **"Operetės Draugija,"** kuri čia pastatė savo vieną operą — **"Bailus Daktaras."** Šį "stebuklą" čia jie padarė Lietuvių Svetainėje, rugsėjo 18-tą d., 1920 m. Newarko lietuviams apie tai buvo pranešta iš kalno, bet newarkiečiai netikėjo ir neperdaugiausia atsilankė. Da bar tie visi labai apgailestauja ir laukia kitos progos, o kurie dalyvavo, tai džiaugiasi ir taipgi laukia ir daugiau tokių pasilinksminimų.

Broklyno lietuvių **Operetės Draugija** yra labai turtinga, turinti savo tarpe tokius narius, kaip tai: *P.* Bukšnaitis, Ginkus, varg. K. Strumskis, E. S. Vitaitis, p-lės Sidabriutė, Lukošiuniutė, Aušriutė. Pastarosios trys, ir be pridėjimo pasakius, labai puikiai ir gabiai atliko savo roles.

Pilnai užganėdintas.

NAUGATUCK IR UNION CITY, CONN.

Čionais žmonės gerai gyvena ir randasi geras skaičius lietuvių, kurie dirba bumo dirbtuvėse ir gerai uždirba, t. y. nuo $35.00 iki $45.00 į savaitę.

Daugumas lietuvių yra pasišventę dirbti del tėvynės labo, o kiti prieš tėvynę.

Kelios savaitės atgal, atvyko į musų koloniją koki tenai agentai pardavinėdami kokios ten bankos šėrus ir nekurie nusipirko, norėdami gaut 12 nuošimtį, bet neapsižiurėjo, kad tai ne lietuvių, ale svetimtaučių. Taigi, toki žmonės, kurie tarnauja svetimiems žmonėms tiktai už dolarį ir perša savo broliams svetimų bankų šėrus, negerai daro. Vietoj svetimiems žmonėms kapitalą organizuoti, pirkite šėrus lietuviškų bendrovių.

Mes turime savo lietuviškų organizacijų, tad nėra reikalo dėtis prie svetimtaučių. Kur toki agentai pasisuks pas jumis, norėdami pardavinėti tokius šėrus, tai jųs turit pilną tiesą pareikalauti ir sužinoti, kokios bendrovės šėrus pardavinėti, o jeigu tik ne lietuviškos, tai nepirkit, nes Naugatuck ir Union City lietuviai apsigavo ir dabar pataria, kad daugiau niekas nepirktų.

Paparčio žiedas.

UTICA, N. Y.
Delei vietos lietuvių darbuotės.

Palyginant vietos lietuvių darbuotę su kitų Amerikos lietuvių kolonijų darbuote, pamatysime, kad pas mus veik visai nesirupinama Lietuvos reikalais. Tačiaus galėtume šį tą veikti, nes musų miestelyje gyvena su virš 300 lietuvių, o priskaitant visą Utica'os apielinkę susidarys į tris — keturis tukstančius. Toks žmonių skaičius, susitaręs bendrai darbuotis bendram musų tėvynės Lietuvos reikalui arba pačiai lietuvių amerikiečių naudai, be abejonės, ne mažai galėtų padaryti. Pavyzdžiui, galėtume mes visi bendrai surengti prakalbų ir pasikviesti žymių musų kalbėtojų, galėtume surengti vakarų ir kitokių pramogų.

Taigi nors sykį sueikime į vienybę ir pradėkime ką nors veikti bendromis jiegomis. Nes juk mes negalim atsilikti nuo kitų lietuvių kolonijų, negalim sėdėti visai nieko nedirbdami, kaip tie, kurie myli svetimus dievus. Mes, Uticiečiai, turime mylėti lietuviškus, o ne svetimus dievus!

Piemenėlis.

DAR VIENĄ BANKĄ UŽDARĖ.

Bostonas.—Bankų komisionierius Joseph C. Allen pareiškė, jog jis yra įsakęs uždaryti Fidelity Trust Company banką, iš kurio depozitoriai pradėjo atsiimti savo padėtus pinigus.

Apie Ivairius Daiktus

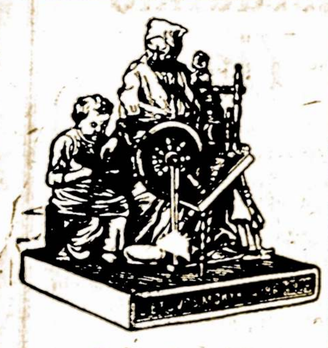

—Mama, papasakok man daugiau apie tai, ką žmogus gero gali padaryti šiam pasaulyj.

— Vaikeli, pasaulyje žmonės daugeliu budu padaro gero, vartodami savo protą. Vieni mąstimu, kiti išradimais, raštais, kalbomis ir kitaip pasaulį tobulina.

Pereitą kartą mes kalbėjome apie garsų Carlye'ą, o šiandien prisiminsime sau garsų kalbininką Emersoną, žmogų gimusį Amerikoje. Emersonas pradėjo gyvenimą tikro mąstytojaus, protmylio, budamas kunigu Unitarionų bažnyčioje. Jo mąstymai buvo panašųs į Carlyle'o, tik skyrėsi tuom, kad buvo švelnesni ir prieinamesni. Unitarionų bažnyčia tiki į Dievą ir pripažįsta Jėzų už aukščiausią galybę. Emersonas įtikėjo labai į vieną Dievą, bet jis tikėjo, jog žmogaus siela yra vyriausioji Dievo reikšmė. Tokiu budu jis turėjo skirtis su savo bažnyčia ir likusią dalį savo gyvenimo praleido tyrinėdamas literaturą, ir laikydamas paskaitas. Jo budas buvo neapsakomai malonus ir balsas gražiai skambantis, žmonės jo klausėsi su pasimėgimu. Emersonas pasidarbavo labai daug, paliuosuodamas žmones nuo daugelio senų nudėvėtų prietarų ir pavedėjo pirmyn prie žmoniškesnio gyvenimo. Jis nurodinėjo, kad žmogaus siela yra jo svarbiausiu dalyku ir ta siela kuodaugiausia verta tobulinti, nes tik ji gali žmogų kaip reikia vesti žmonišku keliu.

Jonas Ruskin buvo žmogus, kurio niekuomet žmonija nepamirš. Jis pradėjo vartoti savo protą nuo mažų dienų. Neapsakomai jis pamylėjo piešinius, tvarinius ir namus. Jam rupėjo ištirti kožną prieš jį apsireiškiantį dalyką. Jis sakė jog šalies namai, piešiniai, išdirbiai, tai tiesiog parodo tos šalies gyventojų budą ir prakilnumą. Jis pirmas pradėjo niekinti budą statymo fabrikų ir jų padėjimą, kritikuodamas pabrikantus ir politikierius už jų nepaisymą ant žmogaus sveikatos, paniekindamas visą jų ekonomiją. Ruskin sutvėręs koperatyvus, statė pavyzdingus namus del fabrikų; nors jo darbas nenusisekė, bet jis ant visados davė pavyzdį, kuris juo toliau, tuo arčiau žmonių atyda prie savęs traukia po visą pasaulį.

Jokubas Bruce daug gero žmonijai padarė, ištirdamas Afriką. Ištyrimas kokios nors šalies žmonijoje yra tartum pabudavojimas didesnio namo savo šeimynai. Žmonės dar šiandien iš savo papratimo sako: "Tamsi Afrika." Ne delto sako tamsi, kad tenai nėra saulės ir šviesos daugiau, kaip kitur, bet delto tamsia vadino, kad žmonės to krašto nepažino ir nežinojo, kas tenai yra, nes niekas iš Europiečių neturėjo tiek drąsos, kad po tą kraštą keliauti ir ištirti, kas jame yra. Per šimtus metų tukstančiai arba šimtai tukstančių žemės plotų buvo nežinomi Europai ir delto tą šalį vadino tamsia.

Afrikos šalis buvo nepereinama delei tos priežasties, jog ten nebuvo nei gelžkelių, nei kelių ir didelis pavojus gręsė nuo žiaurių žvėrių ir žmonių ten gyvenančių, — niekas negalėjo savo gyvastį užtikrinti. Šioje gadynėje Afrika jau gana gerai ištirta, bet ir šiandien keliauninkai, privažiavę gelžkelio galą, labai turi apsisaugoti nuo įvairių žvėrių, vabalų ir gyvačių, taipgi nepereinamų pieskynų. Bet su dideliu pasišventimu žmonės viską padaro ir visa ištiria.

Šimtai metų prieš Kristaus gimimą žmonės mažose valtelėse atrado Afriką. Apie tai rašo garsus senovės istorikas Herodotus, gyvenęs šešis šimtus metų pirma Kristaus gimimo. Bet tie žmonės bijojo eiti į Afriką ir ją ištirti, nes pavojų greitai sutikę suprato, jog gyvastis neužtikrinta. Jie apsigyveno žieminiam krašte, prie upės Nilo. Tai buvo laikai pirma to, negu Grekija ir Romos viešpatystės pasiekė garsiomis. Pirmi žmonės, kurie čia apsigyveno, buvo mokyti Egiptiečiai, kurie pavergė vaikus Izraeliaus. Į jų žemę buvo atneštas Jėzus, idant išvengti Herodo mirtingos rankos ant mažų vaikelių. Šitie žmonės išbudavojo tokius miestus, palocius ir šventynčias, kokių niekas dar nebabudavojo pasaulyje.

Gyvenimui jie turėjo geras teises ir turėjo budą rašymui, — jie rašė ant molio plytų. Jie manė, kad kiti žmonės daug žemiau už juos stovi ir skyrė juos prie žemesnių gyvunų. Nors jie buvo prakilnus, bet niekas iš jų neturėjo tiek drąsos, kad keliauti tolyn į Afriką ir ją ištirti. Kada Egiptėnų galybė sumažėjo, pasaulyj pasirodė kita garsi tauta, vadinama Phoeniksais. Paskutiniai buvo labai drąsus ir nylėjo jurių keliones. Jie nukeliavo į Britaniją, kada minių jurių. Visa kita šapuslaukiniai. Bet ir jie bijojo Afrikos.

Toliaus Eigiptas pateko į rankas Grekų, kurie tuomet buvo augštai pakilę kultūroje. Dar vėliau romėnai valdė Eigiptą, kaip ir kitas pasaulyje žinomas šalis, bet Afrikos ir jie neištyrė ir tik tiek jos pažinojo, kiek buvo paėmę nuo Grekų. Afrika gavo savo vardą nuo nuožmių žmonių, apsigyvenusių apie Nilą žieminiam krašte ant pietinio krašto Vidurže-

minių jurių. Vsą kitą šalis į saulėleidį visiškai nebuvo ištirta.

Taigi, sulig Herodoto nurodymų žmonės lankėsi pakraščiuose Afrikos prieš Kristaus gimimą, tai nuo to laiko perėjo du tukstančiai metų iki vėl neatsilankė žmogus su savo jurininkais, vadinamas Vasco da Gama, apie kurį mes seniaus kalbėjome. Per tuos laikus daugelis at keliavo į žieminį Afrikos kraštą iš Azijos, pribuvo daug Arabų, daugelis puslaukinių žmonių persikėlė iš Azijos, bet balto Europiečio tėvai nebuvo.

Ant galo žmonės iš Europos pradėjo keltis į Afriką ir apsigyventi ant jos krantų. Žmonės iš Britanijos pradėjo persikelti ir apsigyventi ant jos kraštų, bet nieko ypatingo nebuvo padaryta iki 1770 metų, kol narsus žmogus, Jokubas Bruce, nepradėjo savo kelionių po Afriką. Bruce pirmiausia atrado Abisiniją, kuri turėjo savo karalių, paeinantį iš giminės Salemono, apie kurį mes skaitome Biblijoje. Abisinijos žmonės buvo nuožmus. Jie butų nužudę Bruce, bet jis išsisuko nuo jų per savo gudrumą. Bruce pradėjo gydyti sergančius karaliaus paloclуje. Tas atkreipė draugiškumą karaliaus ir karalienės. Ir žmonės patįs pradėjo jį guodoti, pamatę jo "stebuklingus" darbus su muškieta. Jie niekad dar nebuvo matę muškietos, t. y. pirma Bruce atsilankymo. Bruce pagaudavo laukinius arklius ir prijaukindavo prie namų darbo. Jis darė daugelį "stebuklų" tarpe abisiniečių, ir delto jis įgavo gerą vardą pas karalių ir buvo paskirtas už valdoną ant dalies savo žmonių. Vienok Bruce ne gyventi pas juos atvažiavo, bet norėjo atrasti ir ištirti naujas vietas Afrikoje. Jis pirmas ištyrė Mėlynąjį Nilą, kuris į bėga į upę Nilą. Negalėdamas sugrįžti tais pačiais keliais, turėjo keliauti per jam nežinomas vietas ir pustynes, ir vos išliko gyvas nuo laukinių žmonių iki dasigavo prie krašto jurių ir parkeliavo į Angliją. Bruce parašė knygą iš savo kelionių, bet žmonės jam netikėjo, kaip Marko Polo aprašymams apie chinų žemę. Keturios dešimtįs metų prabėgo, kaip Bruce numirė, žmonės vis netikėjo jo aprašymams apie Afriką.

Po kelių dešimčių metų nuo Bruce kelionės, jaunas škotas daktaras, vardu Mungo Park sumanė keliauti į Afriką ir daugiau ją ištirti. Jis atkeliavęs atrado viską taip aprašyta, kaip Bruce aprašė. Jo pirmas iškeliavimas toliau Afriką nenusisekė. Laukiniai žmonės jį sugavo ir įkišo į kalėjimą. Mungo Park pasprukko iš kalėjimo, bet bėgdamas nuo pavojaus apsirgo ir butų numiręs, jei vienas iš geresnių laukinių žmonių ne butų jo atradęs ir atnešęs prie jurių krašto. Po kelių metų jis vėl išsileido į kelionę su 40 žmonių, o kol atkeliavo prie upės Niger, liko tik 7 iš jo pasekėjų. Jis aprašė daug įvairių dalykų iš savo kelionės ir siuntė juos į Angliją. Jis keliavo valčia upe Niger ir ištyrė jos apielinkes. Vieną kartą jų valtis užėjo ant uolų ir kol jie nusitraukė ją, laukiniai užpuolė juos ir visus užmušė, —žuvo ir Mungo Park.

Nemuno Sunus.

ĮVAIRIOS ZINIOS.

PRIMUŠĖ LIETUVIŲ VARGONININKĄ.

Nuvežtas į ligonbutį, 23 d. rugs. mirė.

Brooklyn, N. Y. —"Amerikos Lietuvio" korespondentė praneša, jog 22 d. rugsėjo biauriai tapo sumuštas kun. Remeikio bažnyčios vargonininkas, Karolis Kybartas, kuris buvo nugabentas į ligonbutį ir ten 23 d. rugsėjo, apie 5:30 val., pasimirė. Vėlionis buvo pašarvotas po No. 370 Grand St., Brooklyne. Labai keistai išrodė — akįs labai užmuštos ir pamėlynavusios.

Kas taip baisiai sumušė velionį Kybartą, jog jis nuo to sumušimo mirė, iki šiol dar nepatirta. Kuomet pašaukta policija rado jį visą sudaužytą ir kruviną begulintį ant bažnytinės svetainės kiemo, jis tuomet jau nebegalėjo kalbėti. Tik ligonbutyj, lietuvių moterų klausiamas, ar jis yra lietuvių bažnyčios vargonininkas (mat jo veidas taip buvo sumuštas, kad negalima buvo jo nei pažinti), atsakė patvirtinančiai — taip. Bet nieko daugiau nebepasakė.

Sekamam "Amerikos Lietuvio" num., korespondencijų skyriuj, tilps platus to atsitikimo aprašymas.

ITALŲ SOCIALISTAI RENGIASI UŽIMTI KATALIKŲ BAŽNYČIAS.

Tikisi, jog valdžia neprileis prie to.

Rymas. — "Osservatore Romano," Vatikano organas, praneša, jog 20 d. rugsėjo naktį italai socialistai buvo pasiryžę įsiveržti į vieną bažnyčią, bet nepavykus išlaužti bažnyčios durų, tas įsiveržimas liko atidėtas ant tolesnio laiko. Tas laikraštis tvirtina, jog italų socialistai yra pasiryžę užimti Lateran'o palocių, kuriame seniau popiežiai gyvendavo. Tačiaus jis išreiškia viltį, jog valdžia įsikiš į tą dalyką ir nedaleis "saujalei desperatų atlikti tokio žygio, kuris galėtų buti toleruojamas tiktai bolševikų režimo."

Be to "Osservatore Romano" tikrina, jog socialistai rengia įsibriauti į Katalikų Kliubą ir du vienuolynu.

LATVIS "ATRADO" LENINĄ.

Washingtonas.— Valstybės Departamento paskelbtomis žiniomis, Alfrėdas Nagle, diplomatinis Latvių valdžios atstovas, kurio Amerika neįsileido, esą "atradęs" Šveicarijoj Leniną, ir raportavęs apie tai Vokiečiams, kurie pasiuntė jį į Rusiją vadovauti bolševikų revoliucijai.

DR. JONAS ŠLIUPAS.

GIOVANNI, COSINO, IR LORENZO DEI MEDICI.

(Iš H. Gordon'o Selfridge veikalo The Romance of Commerce).

Medičių šeima perstato svietui garbingą reginį Komercijos, padabintos rojaliais rubais. Jokiems kitiems pirkliams kokiu nebuk laiku, apie kurį turime užrašus, nebuvo tekusi tolygi regalė pozicija ar autoritatė; pirklyba vedanti į tai, kas praktiškai buvo karalija, pasiekia čiukurą romanso šitoje garsioje ir stebėtinoje šeimynoje. Ir augštoji bei autoritatyvė pozicija, kurią jie atsiekė ir užėmė taip šauniai ir išdidžiai, tuomi labiaus jiems garbės suteikia, kad Florencija buvo respublika, kurioje valdonai buvo renkami liaudies. Todel jie turėjo per taip daugelį metų tuos augščiausiuosius urėdus ne paveldėdami juos ar taip vad. tiesomis Dievo duotomis, bet savo sugabumu, įtaka ir komercialiais lobiais. Žvilgterkime taip trumpai, kaip galima, į likimus šitos šeimynos nuo jos pačių pradžių.

Italijos išsiplėtojimas maž-daug nuo 1000 m. iki 1500 ir 1600 m. pagamino pirklių padermę, kurie iš pradžių pirkliavo iš bėdos ir reikalo. Venecija pradžioje pagamino prastus žvejus, paskui drąsesnius jureivius, kurie anksti atidengė, kad komercija atneša lobius ir tadgi galybę, ir tieji patapo pirkliais, kurie žiurėjo į visą tuomet žinomąjį svietą kaipo savo veiklumo lauką. Bet kuomet Venecija, delei savo ypatingos geografiškos pozicijos, buvo komercialiu Italijos vadovu, pussalis turėjo keturias kitas nepriklausomas valstybes, kurių kiekviena turėjo savo valdžios formą. Florencija, Milanas ir Venecija šiaurėje, Popiežinės Valstybės ir Neapolis pietuose, grumėsi šimtais metų lenktyniuodami už viršenybę ir visokeriopais budais, nuo atviro kariavimo iki aštrios kompeticijos pirklyboje. Tame tai laikotarpyje ir tokiose sąlygose Medičių šeima parėjo į aktyvę butį. Lapai Italijos historijos esti daugiausiai užpildyti politiškais veikalais, intrigomis ir suokalbiais prieš suokalbius, ir viešais darbais savų kiltų vyrų, ir ten nerandame išgalių, kokiais keliais ir metodomis šitie vadovai įgiję yra prakilnumą. Bet praktiškai jie visi buvo vertelgomis, nesa kada žmonės reikalaudavo stipraus vyro vesti jų viešiems reikalams, visuomet ieškodavo jų tarpe miesto pirklių.

1370 m. tulas Salvestro dei Mediči buvo Gonfalonier (vėliavnešiu) Teisingumo. Jis atsidurė tankumynėje politiškų intrigų, bet ar neturėdamas gabumo ar įtakos jis galiaus buvo apveiktas kovoje už balsus ir pasittraukė iš viešo gyvenimo į ramesnę ir pelningesnę karjėrą pirklio — prekiautojo ir bankieriaus. Kita šeimos saka perstatinėjo Averardo Bičči dei Mediči, kuris taipgi atrado savo didžiausią linksmybę tverdamas ir stiprindamas savo didelį biznį. Šitame nelinkėjime įsibriauti į valstybės reikalus rymojo atsargumas anuo momentu jojo šeimai, ir jis todel išvengė pasergėjimą ir domę valdančios Florencijoje giminės, Allbizzi'ų. Bet-gi per visą laiką jis buvo bekraunąs karės padargą panaudojimui tų, kuriems likta ateiti vėliaus, nesa Florencijoje, kaip ir daugumoje svieto dalių, tuomet ir potam pinigai pasirodė gyvastiniu dalyku dideliuose valstybės reikaluose.

Averardo-gi sunus, Giovanni, pasirodo esąs buvęs žmogumi stebėtino sugabumo. Jo mintis buvo komercialė; jis matė dideliuose lobiuose didesnę galybę ateityje, ir jis padidino begalinai lobius savos šeimos. Per savo daugelį bankų jis tapo taip svarbia finansine galybe, kad jis sugebėjo iš didesnės dalies kontroliuoti pinigų rinką Italijoje ir paveikti prielankiai, arba atbulai ant finansinių sąlygų, kur tik jis panorėjo operuoti.

O bankininkai tais laikais buvo taip-gi pirkliais. Jie pirkdavo ir parduodavo prekes, kontroliuodavo laivus ir karavanus. Jie buvo išdirbėjais-pramonininkais, kalnakasiais ir visatinai vertelgomis, kurie plėtojo savo mantą ir organizavo tokioje kryptyje, kuri geriausiai sutiko su jų siekiniais. Jie skolindavo pinigus, reikalaudami tokių užstatų ar užtikrinimų, kokie šiandien rodytųsi ir ir ištikrųjų butų savžudiškais pasiskolinačiamjam, tačiaus sąlygose anų laikų toks finansavimas netik buvo galimas, bet reikalingas. Bankininko-pirklio rizika buvo labai didelė, o kur rizika yra didelė, ten pelnai, jeigu jie ateina, rizikai prilygsta.

Giovani dei Mediči anksti 15-tame metašimtyje išskėtė savo komercialį tikslą per visą civilizuotajį svietą. Jo namas buvo atstovaujamas kiekviename svarbesniame ir didesniame Italijos mieste. Konstantinopolyje, tarpvartyje, į Rytus, buvo bujojanti šaka. Levante, Prancuzijoje ir net Anglijoje*) vardas Medičių buvo dručiai įsišaknėjęs ir pagerbiamas. Ir pačioje Florencijoje jo bankai, savo skolininkų sąrašuose, turėjo beveik kievieną žymesnįjį žmogų Valstybėje; ir su savo dideliais ir greitai augančiais turtais jis išsikėtrojo ir išskėtė didelį duosnumą bėdiniausiems.

Nors negalime rasti, kad Giovanni butų troškęs kokio-nors viešo urėdo, veik nėra stebėtina, kad jis tapo paskirtas Gonfalenieru Teisingumo 1421 m. Albizzi tebeuuvo valdonu, bet šitam blaivaus proto, stipriam vyrui esant viešu urėdininku, anam ne taip buvo lengva klaidas daryt be pakritikavimo. Giovanni užpultinai priešinosi jo užsieniniai politikai ir taip pat smarkiai kovėsi prieš sloginantį apmokesčiavimą kaipo pasekmę tokios ano politikos. Šitomis atvirai pasakytomis ir regimai nuoširdžiomis pažvalgomis, jis veikiai laimėjo Medičių Namui tiutlą "Liaudies Sėbro," ir pradėjo pamatinį akmenį stebėtinam politiškam stiprumui šeimynos. Macchiavelli mums pasako, kad "nėra gera gilintiesi į dalykus, taip seniai perėjusius, jei bent pasimokintum šiek-tiek kas reikalinga dabartiniam vadovavimui;" jeigu senesniuose laikuose apmokesčiavimas buvo neteisingas, "mes turėtume buti dėkingais, kad dabar mes esam suradę įrankius padarymui jo teisingu—nesa tas, kuris pasitenkina nuosakia pergale, visados turi didžiausiąjį pasisekimą; tie-gi, kurie toliaus eina už pergalėjimo, paprastai prasilošia."

(Toliaus bus.)

*) Medičių Serdokas tebėra gerai žinomu ženklu Anglijoje, ir kiekvienoje šalyje svieto šiandien, visiems tiems, kurie trokšta įsigyti paskolą, nesa tris iš jų šešių auksinių kamuolių — seniaus manomų, buk tai paauksuotos pikės Mediko—kabo virš krautuvės kiekvieno įkaitų ėmėjo (power-broker).

Daina Apie Karą.

Einis totorių, kaizeris prusų
Tikis sutrinti galybę ruso:
Apskelbė didį, baisųjį karą
Šaukdamas į mušį Rusijos carą.
Caras aniemis narsumą surinti
Ir savo garbę stengdamas ginti,
Nors nenorėjo kraują pralieti,
Bet negalėjo išsiturėti.
Su skausmu širdies pradėjo karą,
Kurs tiek nelaimių svietui padaro:
Suėda turtus, miestus sugriauna
Ir didžius skurdus žmonėms užkrauna.
Karas jau verda, dega Europa
Kareiviai liutais į mušį šoka;
Šaudo ir bado raiti ir pėsti,
Kad tik viens kitą užmušti, suėsti.
Armotos užia, švilpia granatos —
Brolis su broliu šaudos ir bados:
Stengiasi kožnas viršų paimti,
O savo priešą užmušti, sutrinti!
Priešas gi musų — einis totorių
Elgias pavyzdžiu tamsybės ponų:
Nekenč bažnyčių, katedras griauja,
Sužeistus, girdim, bado ir šauja.
Baisųs dalykai, darbai šėtono,
Kaizerio prusų ano valdono,
Kurio kultura aukštai garsėjo,
Jo gerą vardą šviesti turėjo.
Puikybė, žinom, vis tai padaro,
Žmogų prie baisių darbų privaro,
Kurios apsėstas kaizeris prusų,
Jis tulžį lieja vien tik del ruso...
Čia gi vienodai vokietys kaltas,
Tiktai jis nori palikti baltas;
Matydams kraują upeliais plustant
Ir tiek nekaltų del ano žustant...
Nekaltas kraujas neeis ant gero
Ano galybę sutrins ant galo.
Ką gi mes gausim, kad mus lietuvius
Šiandien tarp dviejų ugnių jis žudo.
Skriaudą dideliai merginoms daro,
Kad jaunikaičiai žųsta ant karo:
Jų yra turtas ir viltis del musų,
Lieka našlaitėms vien tik del pruso.

(Iš "Kariškių Žodžio.")

Lietuvos Laisvės Paskola

Kolonijų stovis Rugsėjo pirmoje dienoje.

1. NEW YORK IR NEW JERSEY APSKRITYS.
Kvota $700,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje $188,633.83.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
Amsterdam,	65,000	5,050.	32,350.
Albany,	8,000	395.	600.
Bayonne,	20,000	2,605.	6,631.
Brooklyn, (5 stotis)	250,000	1,585.20	32,506.20
Binghamton	10,000	1,735.	2,945.
Bronx,	10,000	1,000.	7,680.
Elizabeth,	70,000	5,700.	13,400.
Herkimer,	5,000	650.	2,650.
Hoosick Falls,	10,000	250.	2,195.
Jersey City,	10,000	——	1,350.
Kearney and Harrison,	15,000	797.94	12,332.94
Long Island,	10,000	150.50	2,902.50
Linden,	2,000	300.97	801.97
Maspeth,	10,000	550.	2,745.
New York City,	20,000	50.	2,230.
Niagara Falls,	12,000	3,520.01	6,294.01
Newark,	75,000	2,150.21	30,350.21
Paterson,	7,000	1,200.	6,500.
Passaic,	3,000	200.	750.
Rochester,	45,000	3,835.	14,520.
Schenectady,	10,000	800.	3,500.
Watervliet,	5,000	——	450.
Utica,	8,000	1,410.	2,950.
Be Stočių,	20,000		
	700,000	33,934.83	188,633.83

2. WATERBURY, CONN. APSKRITYS.
Kvota $540,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje $159,424.14.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
Ansonia,	30,000	1,550.	9,400.
Bridgeport,	50,000	3,460.14	10,336.14
Bristol,	5,000	1,150.	1,700.
Hartford,	70,000	1,825.50	25,303.50
Meriden,	10,000	105.	1,205.
New Britain,	80,000	3,577.50	29,777.50
New Haven,	65,000	1,525.	16,402.50
South Manchester,	15,000	450.	3,800.
Stamford,	3,000	250.	1,045.
Thompsonville,	20,000	3,817.50	10,167.50
Torrington,	15,000	200.	650.
Union City,	20,000	2,350.	6,850.
Waterbury,	130,000	3,505.	42,787.
Be Stočių,	27,000		
	540,000	23,765.64	159,424.14

3. BOSTON, MASS. APSKRITYS.
Kvota $580,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje $265,547.74.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
Athol,	8,000	953.16	3,003.16
Boston (2 stotis),	140,000	6,974.76	41,255.76
Brockton ir Montello,	45,000	998.50	10,596.50
Baldwinsville,	4,000	——	550.
Brighton,	15,000	1,155.	5,205.
Cambridge,	45,000	2,234.10	16,006.10
Easthampton,	5,000	1,000.	1,100.
Greenfield,	4,000	690.	1,710.
Gardner,	8,000	500.	2,700.
Haverhill,	5,000	370.	1,575.
Lawrence (2 stotis)	45,000	3,795.80	12,166.80
Lewiston, Me.,	8,000	1,250.	3,445.
Lincoln, N. H.,	5,000	150.	2,100.
Lowell,	15,000	260.50	6,258.50
West Lynn,	5,000	540.	1,465.
Manchester, N. H.	10,000	225.	5,660.
Norwood,	25,000	1,055.	9,418.
Northampton,	5,000	425.	2,610.
Nashua, N. H.,	15,000	1,500.32	5,456.32
Pittsfield,	4,000	350.	2,100.
Providence, R. I.,	30,000	1,435.15	10,530.15
Rumford, Me.,	5,000	1,155.	2,850.
Westfield,	10,000	515.	5,099.
Worcester,	100,000	19,496.45	112,689.45
Be Stočių	19,000		
	580,000	47,028.74	265,547.74

4. PHILADELPHIA, PA. APSKRITYS.
Kvota $400,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje $81,168.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
Baltimore, Md. (3 stotis)	150,000	940.	46,748.
South Bethlehem	10,000	——	100.
Chester,	20,000	600.	3,700.
Easton,	5,000	200.	550.
Philadelphia ir Richmond,	170,000	4,224.	26,050.
Trenton,	5,000	105.	2,255.
Reading,	5,000	365.	1,765.
Be Stočių,	35,000		
	400,000	6,434.	81,168.

5. SHENANDOAH, PA. APSKRITYS.
Kvota $400,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje $36,682.62.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
Frackville,	10,000	50.	325.
Freeland,	5,000	51.06	704.06
Hazardville,	10,000	725.	1,370.
Gilberton,	10,000	400.	1,500.
Hazelton,	7,000	180.	1,670.
Mt. Carmel,	30,000	2,650.38	5,402.38
New Philadelphia,	50,000	835.	5,140.
Mahanoy City,	80,000	574.	3,020.
Minersville,	50,000	——	1,420.
Shenandoah,	100,000	2,936.68	14,436.68
St. Clair,	10,000	——	500.
Shamokin,	5,000	200.	600.
Tamaqua,	5,000	394.50	594.50
Be Stočių	18,000		
	400,000	8,996.62	36,682.62

6. PITTSBURGH, PA. APSKRITYS.
Kvota $380,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
McKees Rocks,	30,000	400.	400.
Bridgeville,	5,000	230.	230.
Bentleyville,	15,000	——	1,205.
Export,	2,000	100.	100.
W. Pittsburgh (Sheridan)	20,000	520.	2,580.
Ambridge,	5,000	——	1,000.
Donora,	5,000	400.	900.
Cumbola,	1,000	——	100.
Duquesne,	15,000	1,634.28	3,559.28
Homestead,	50,000	737.64	7,435.64
Braddock,	10,000	380.66	7,255.66
E. Vandergrift,	5,000	1,095.	3,060.
Pittsburgh (2 stotis),	170,000	7,378.76	20,831.76
Be stočių,	47,000		
	380,000	12,876.34	48,657.34

7. WILKES BARRE, PA. APSKRITYS.
Kvota $500,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje $55,553.14.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
Duryea,	15,000	100.	3,150.
Forrest City,	20,000	2,610.	2,610.
Edwardsville (Kingston)	45,000.	2,000.	7,657.
Miners Mills,	20,000	349.	4,775.
Plymouth,	75,000	587.21	2,373.21
Sugar Notch,	25,000	800.	2,250.
Scranton trys stotis	100,000	2,881.	8,991.
Pittston,	85,000	730.	8,937.
Wanamie,	8,000	800.	2,550.
Wilkes Barre,	70,000	4,110.93	12,259.93
Be Stočių,	37,000		
	500,000	14,968.14	55,553.14

CLEVELAND, OHIO APSKRITYS.
Kvota $400,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje $69,636.98.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
Akron,	20,000	750.	1,885.
Cleveland,	90,000	12,326.	35,811.
Columbus,	5,000	——	300.
Cincinnati,	5,000	300.	300.
Dayton,	25,000	1,420,22	3,205.22
Detroit, Mich.	80,000	3,445.76	21,685.76
Grand Rapids, Mich.,	60,000	815.	6,250.
Youngstown, Ohio,	10,000	100.	200.
Be Stočių	105,000		
	400,000	19,156.98	69,636.98

9. CHICAGO, ILL. IR VISI VAKARAI.
Kvota $1,000,000.
Stovis Rugsėjo pirmoje dienoje $442,785.86.

Kolonijos Vardas	Kvota	Liepos ir Rugp. Mėn. darb.	Stovis Rugs. 1d.
Aurora,	3,000	250.	1,325.
Beloit,	3,000	——	2,350.
Visos Chicagos kvotos $630,000., padalinta į sekančias stotis:			
Bridgeport (Petkus)	155,000		22,200.
" (Šatkauskas)			46,180.
" (Lietuva)			630.
Town of Lake (Viscont)			67,442.88
" (Balutis)	160,000		20,852.50
" ("Draugas")			7,325.
18th ir Union av. (Dargis)	90,000		21,805.
" (Kastėnas)			17,620.
West Side (Krotkus)	80,000		14,150.50
North Side (Rugienius)	35,000		19,960.
Brighton Park (Jovaišas)	60,000		29,625.42
Roseland (Kuizin)	40,000		22,023.50
W.Pullman (k.Paškauskas)	10,000		2,650.
Viso Chicaga padarė		34,340.80	
Cicero,	50,000	1,546.43	20,542.43
Chicago Heights,	10,000	——	4,450.
East St. Louis,	8,000	1,010.	5,210.
St. Louis, Mo.,	5,000	1,325.	2,725.
Gary, Ind.,	10,000	1,565.	7,727.
Indiana Harbor, Ind.,	20,000	1,539.50	13,920.50
Kenosha, Wis.	30,000	1,698.71	19,785,71
Melrose Park, Ill.,	15,000	952.53	10,250.53
Milwaukee, Wis.,	10,000	600.	5,450.
Rockford,	20,000	——	800.
Rockdale,	8,000	327.	960.
Rhinelander, Wis.,	2,000	——	500.
Racine, Wis.	20,000	3,601.89	14,266.89
South Chicago,	20,000	820.	12,040.
Sheboygan,	10,000	?	?
St. Charles,	8,000	40.	1,955.
Spring Valley ir apielinkės	10,000	900.	3,535.
Springfield,	10,000	50.	2,466.
Thorp, Wis.,	5,000	560.	1,450.
Waukegan,	30,000	450.	7,105.
Westville,	12,000	330.	1,650.
Kansas City, Kansas,	8,000.	——	1,000.
Los Angeles, Calif.,	8,000	150.	1,250.
Seattle, Wash.,	5,000	——	700.
So. Omaha, Neb.,	5,000	350.	952.
Souix City, Iowa,	10,000	100.	5,955.
Be Stočių,	15,000		
	1,000,000	52,546.86	442,785.86
Pavieniai Lietuvos Misijoje užsirašė už			37,424.10
			Lietuvos Misija.

IŠ VISUR

FRAINA BAKŲ KONFERENCIJOJ.

Washingtonas.— Valstybės Departamentas gavo žinių, jog įvykusioj pradžioj šio mėnesio mieste Baku konferencijoj nuo Amerikos komunistų partijos dalyvavo Louis Fraina, Alexander Stoklitsky ir A. Bilan. Nuo Rusijos dalyvavę G. Zinovievas, trečiojo internacionalo prezidentas, Bela Kun, Karl Radekas ir Stalin (tur buti, Stalinš — latvis? "A. L." Red.). Išviso toj "rytų žmonių" konferencijoj dalyvavo 1,800 delegatų, kurios svarbiausias tikslas — bendras karas prieš "pasaulio kapitalą."

MEKSIKIEČIAI UŽ RUSIJĄ IR ITALIJĄ.

Meksiko.—26 d. rugs. čia buvo surengta didelė manifestacija, kurioje meksikiečiai pasižymėjo tuo, jog įsiveržė į Tautinį Palocių ir nuo jo balkono sakė agitatyves prakalbas. Apskritai, meksikiečiai manifestantai pareiškė pritarimą Sovietų Rusijai ir Italijos metalo darbininkams.

GRĄSINA PREZIDENTUI.

Philadelphia, Pa.— Kongresmanas J. B. Edmunds, atstovaujantis Philadelphią, pareiškė, jog Kongresas prieš pirmos progos patrauksiąs prezidentą Wilsoną teisman už jo diktatūrą.

VISUOTINAS STREIKAS.

Meksiko.—Pildomasis Komitetas "komunistinės federacijos Meksikos proletariato" nutarė iššaukti 1 d. spalių visuotiną streiką, jei kapitalistai neužbaigs savo ginčų su darbininkais iki 30 d. rugsėjo.

KINAI NUODIJA SAVO ŠEIMYNAS.

Honolulu.—Japonų kalboj leidžiamas laikraštis "Nippu Jiji" gavo iš Tokio kabelį, kuris praneša, jog Šantungo provincijoj viešpatauja didelis badas ir dalei tos priežasties yra nuodijamos čielos kinų šeimynos. Tos kinų šeimynos bevelyja geriau mirti nuo nuodų, negu laukti kol pasimirs iš bado.

Pasak to laikraščio, išgelbėjimui Šantungo provincijos bado paliestų vietų gyventojų nuo bado mirties reikalingas yra daugelio milionų fondas.

NAUJOS RIAUŠĖS.

Belfast, Airija. — Pereitos subatos naktį šio miesto Sinn Fein'ų apgyventose vietose prasidėjo nauji bruzdėjimai. Vienas policistas tapo užmuštas ir du sužeistu. Keletą valandų vėliau liko nušauti trįs civiliai žmonės.

EKSPLIOZIJA CORK MIESTE.

Londonas. — Panedėlyje anksti rytą mieste Cork įvyko ekspliozija, kuri sugriovė vieną krautuvę. Po ekspliozijos prasidėjo šaudymas iš šautuvų ir kulkosvaidžių.

Naujausio Išradimo Siuvama Yla.

Su šita yla galima pasitaisyti čeverykus, maišus, karpetus ir kitus didelius ir mažus pataisymus. Šita yla sutaupys jums pinigų ir laiko. Ji siuva gerai, greitai ir drųčiai kaip mašina. Prie ylos randasi kamuoletis siulo ir 2 adatos. Kaina $150.

DOVANA
"Amer. Lietuvio"
Skaitytojams.

Kas per mumis užsirašys visiems metams laikraštį "Amerikos Lietuvį" už $2.50, tai aplaikys siuvama yla už pusę kainos. Prisiųskite iš viso $3.25, tai aplaikysite visiems metams "Amerikos Lietuvį" ir siuvamą yla. Siunčiant pinigus, adresuokite:

S. P. TANIS & CO.,
31 E. 112-TH ST., CHICAGO, ILL.

IŠĖIS PIRMĄ SAVAITĘ RUGSĖJO

Jau priimama prenumeratos ir galima išsirašyti "Artojas" pavieniais numeriais. Kurie norėsit matyti pirmą "Artojo" numerį, tuoj duokite užsakymus, nes galite likti visai nematę. Pinigus siųskite pačto ženkleliais arba money orderiais ir registruotuose laiškuose.

PRENUMERATA METAMS $1.00.

PAVIENIS NUMERIS 10c.

"ARTOJAS"
E. 79-th STREET, (Corner Superior Avenue).
CLEVELAND, OHIO.

AR NORI SUSISIEKTI
Su Visu Pasaulin?

Jei nori, tai klausyk musų patarimo ir nusipirk
Vadovėlį Esperanto Kalbos
174 pusl., gražiais audeklo viršeliais,
Kaina $1.25.

Adresuok:
"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Kas tur ausis teklauso skaitančių, kas turi akis pats teskaito musų karžygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį

"Kariškių Žodis"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" aprašo visus Lietuvos kariuomenės žygius, kovas, smarkius mušius, kad brangiai Tėvynei laisvę iškovoti, kad apgynti musų brolių turtą, gyvybę nuo lenkų plėšikų piktųjų, nuo vokiečių ir rusų grobonių plėšriųjų.

KARIŠKIŲ ŽODIS" ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą gyuti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurion galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išsiblaškę vargstantieji tikri Lietuvos sunus.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų, nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapuolusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus.

Taigi, kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsiilgęs, kuris nori žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo krauju musų žmonėms laimingą kelią kloja, teskaito ir teplatina.

"KARIŠKIŲ ŽODĮ."

"KARIŠKIŲ ŽODIS" eina viena kartą į savaitę. Kaina metams 2 doleriu, kuriuos galite pasiųsti registruotame laiške. Adresas:

"KARIŠKIO ŽODŽIO" REDAKCIJA,
[redacted] KAUNAS, LITHUANIA.

ĮVAIRUMYNAI

Augalų lapai ir oro apvalymas.

Pavasaris žemę atgaivina ir ją pripildo grože. Medžiai susprogsta ir apsidengia žaliais lapais, paskui įvairių spalvų žiedais. Plevos ir javų laukai sužaliuoja, prisidengdami, lyg žalia gelumbe, jauna žolele. Įvairios gėlės-gėlelės tuos žalius plotus puošia savo žiedų spalvos įvairumu. Nuo lapų, žolės ir žiedų, oras prisipildo kvapu. Priminus tad visą tą, bus neprošalį primint ir kaip svarbią rolę gamtoje lošia medžių lapai.

Yra apskaitliuota, kiek pavienis medis su pagelba savo lapų gali apvalyt orą nuo angliarugšties, susitvērusios nuo keliolikos žmonių kvėpavimo. Kiekvienas žmogus savo kvėpavimu 24 valandų bėgyje pagamina apie 100 gorčių angliarugšties. Vienas mastas erdvės, apsuptas dviejų lapuotų medžių, vienos dienos bėgyje lengvai atskiedžia angliarugšties vieną gorčių. Šimtas kvadratinių erdvės mastų, apsuptos lapuotais medžiais, yra užtektinu vienam žmogui. Vienas medis, ir vidutinio didumo, savo šakomis užima kelioliką šimtų kvadratnių mastų erdvės. Tad lengva suprasti kaip daug medžių yra reikalinga augint ten, kur žmonės gyvena. Ir išmintingi žmonės stengiasi auginti medžių kuodaugausia.

Apsisaugojimas nuo sirgimo kelionėje laivu.

Žmonės, kurie keliauja laivais jurėmis, ar mažesniais vandenimis, vilnims ėmus supt laivą, suserga taip vadinama jurių liga, kuri keleivius kankina vėmimu. Šita liga nepaeina nuo žmogaus vidurių suirimo, bet del ausų organizmo neištvermės, todel turinti stiprių ausų organizmą keleiviai, savo kelionėse jurėmis niekad neserga. Mat kiekvienas jautrumas pereina per ausų organizmą. Vilnims laivą supant ir blaškant žmogui reikia tai jausti, ir jautrumą perleisti per ausis, kurių silpnas organizmas pagimdo vėmimą. Norint apsisaugot nuo "jurių ligos", reikia kelionėje ausis užsikišti vata, idant tuomi neperleist į ausis jautrumo srievės, paeinančias nuo laivo supimosi. Tą yra gerai ištyręs dr. A. Lenon, kirurgas 125 pėkstininkų pulko Suvienytų Valstijų kariuomenės, kurs nuo "jurių ligos" apsaugojo daugelį kareivių ir Raudonojo Kryžiaus slaugytojų, keliavusių 1918 m. Europon.

Dideli skruzdėlynai.

Skruzdėlynai vakarinėj Afrikoj yra milžiniško didumo. Panašus jie į cukraus galvas, kokias atmenam Lietuvoj ir kituose Europos kraštuose buvus augštumos, siekiančios iki 40 pėdų, o viduje išdalinti į šimtus mažų kamaraičių. Jose gyvena tukstančiai skruzdžių. Skruzdės yra nenuilstanti darbininkai ir dirba laiko negailsuojant, išdirbant sau kelius, jieškant maisto ir dabojant kiaušinius ir jauniklius savo vaikus. Vietiniai gyventojai ištolo bijosi šitų skruzdėlynų ir juos nejudina, jei bent delei išdykumo kas ištoli paleidžia šuvį iš šaudyklės. Skruzdės savo tvirtoves stato daugiausia aplink medžius ir tai stato dručiai, su sienomis, tankiai 20 colių storomis.

Kamaraitė skruzdžių "motinos" yra pačiame viduryje, apačioje skruzdyno. "Motina" yra amžinai pavergta, bet viskuom aprupinta ir gerai maitinama. Kiaušinius, kaip greit "motina" padeda, skruzdės tuojaus juos atima ir neša į atskiras kamaraites, kur juos išperi.

LIETUVOS ATSIŠAUKIMAS.

Lietuva prašo Tautų Lygos paskirti komisiją.

Londonas. — "The Christian Science Monitor" korespondentas sužinojo iš lietuvių diplomatinių šaltinių, jog vedamos Kalvarijoj tarp Lietuvių ir Lenkų derybos liko pertrauktos ir Lenkų delegacija sugrįžo atgal į Varšavą. Lietuvos Valdžia atsišaukė į Tautų Lygą prašydama, kad pastaroji įsimaišytų į einančius tarp tų dviejų šalių ginčus. Be to Lietuvos Valdžia ragina Tautų Lygą paskirti atatinkamą komisiją, kurios pareiga butų ištirti Lenkų daromus Lietuviams priekaištus, jog Bolševikai Lietuvoje mobilizuoja savo kariuomenę ir laisvai naudojasi Lietuvos keliais ir gelžkeliais!

Profesoriui Voldemarui, Lietuvos užsienio reikalų ministeriui, įsakyta atstovauti Lietuvių interesus Tautų Lygoje. Jis yra pilnai įgaliotas darbuotis Lietuvos Valdžios vardu.

Ir Lenkija buvo atsišaukusi į Tautų Lygą, bet vien tik Augustavo - Suvalkų apielinkių ginčų reikale. Paminėto laikraščio korespondento informuotojas pareiškęs, jog Latvių Valdžia yra pakvietusi Lenkų ir Lietuvių delegatus suvažiuoti į Rygą ir pradėti ten derybas. Bet Lietuva negali priimti to pasiulymo, kol Lenkija galutinai nėra nutarusi priimti Tautų Lygos tarpininkystę. Jei Lenkija sutiks dalyvauti sykiu su Lietuva Tautų Lygos konferencijoje, tuomet, be abejonės, bus paskirta atatinkama komisija, kuri visa pilnai ištyrus, užbaigs nuo senai gyvuojančius tarp tų dviejų tautų ginčus.

Anglijos atstovu Lietuvoj liko paskirtas g. E. C. Wilton. Tikimasi, jog jis greitu laiku iškeliaus iš Londono į Lietuvą eiti savo pareigų.

BENDROS KOMISIJOS.

Londonas. — Rusų ir Lenkų taikos delegacijų pirmininkai sutiko klausime sulaikymo bendros komisijos aptarimui paliaubų linijos. Panašios komisijos busią sudaryta svarstymui karo belaisvių apsimainymo, finansinių ir ekonominių reikalų ir kitų klausimų.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo draugo Kazimiero Juro, paeina iš kaimo Šiminiškių, zemaitkiemio valsčiaus, Ukmergės apskričio, Kauno rėd. Turiu labai svarbų reikalą, norėčiau susirašyti. Mano adresas:

Benys Šikšnis,
167½ Front st. Worcester, Mass
(38—39)

Pajieškau brolio Juozapo Kapusto, Pabaiškio parap., Kauno gub., Uličninkų sodos. Kas apie jį žino malonėkite pranešti arba pats lai atsišaukia, nes yra svarbus reikalas.

Kastusė Genčauskienė,
23 River st. N. Weymouth, Mass
(37—39)

Pajieškau Marijos Budvietaitės, paeina iš Bareikių kaimo, Švekšnos parapijos, Kauno rėdybos. Gyvena apie 12 metų Amerike. Aš gavau laišką nuo mamos ir brolio Jono Budvičio, kame yra svarbus reikalas, todel meldžiu jos pačios arba žinančių apie ją pranešti.

J. Kuizinas,
29 Penn. ave., Worcester, Mass.

Mes butume labai dėkingi, jei gautume žinią nuo savo tėvo Povilo Vaižnužio, kuris prieš karę gyveno Spring Valley, Ill. Mes turim svarbų reikalą pranešti jam.

Katrina, Ona, ir Petras Vaižmužiai, Skvarbų kaimas, Subačių valsčius ir paštas, Panevėžio apskritis, Lithuania.
(28—29)

MYERS ENGINEERING SCHOOL

FAIRMONŲ IR INŽINIERIŲ MOKSLAINĖ.

Jóje mokina pakol negauna valstijos laisnių, kas ima keletą savaičių. Mokina dienomis ir vakarais.

Vakarais mokslainė atdara **panedėliais, seredomis ir pėtnyčiomis nuo 7 iki 9.** Dienomis mokslainė atdara nuo **9 iki 4 po pietų.**

MYERS ENGINEERING SCHOOL,
12 Houston St. 2-ros lubos, Worcester, Mass.

ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJA paėmė sau už Daktarą Stephen A. BERGIN, M.D. Todel sergantį draugai malonėsit kreiptis prie jo nuo 1 d. Spalių mėnesio.
DR. S. A. BERGIN, M. D.
33 Portland St. Worcester, Mass
Telephone Park 3388W.

KETURIŲ LAPŲ LAIŠKAI Į LIETUVĄ.

Pirmas lapas išdarytas gražiomis spalvomis, gėlėmis, paveikslais, perlų ir žibančių dulkių apdarais ir turi tam tinkamas eiles:
"Oi tu sakal, sakalėli," "Pas tėvus," "Sveikinu tave mylimas broli," "Sveiki, gyvi, mano gentys," "Kas pas jus 'girdėti," "iMela mano prisiegėlė," "Išsiilgimas mylimos prisiegos," "Sveikinu tave miela sesutė," "Ten kur saulutė šviečia," "Liud na man širdelė," "Apgailėstavimas Lietuvos," "Pas pačią ir vaikučius." 22 laiškai geriausio rinkinio, tik $1.00. Pasiųskite "Money Order" šiandien į
ROYAL SALES CO.
Dept. 13—Box 59 — Station O, NEW YORK CITY.

CUNARD LINE
S. S. "SAXONIA" IŠ PLAUKS SPALIO 30 TIESIOG Į
HAMBURGA.
KAINA 3-čios KLASOS $125.00
PRIDEDANT KARĖS TAKSŲ $5.00
KREIPKITĖS Į ARTY MIAUSIĄ AGENTĄ.

F. AD. RICHTER & CO.,
New York.

Gerbiamieji:
Aplaikiau Bambino, kurį man siuntėte ir maldauju prijimkite nuo manęs širdingiausią padėką už taip didelę pagalbą, suteiktą mano kudikiui.
Prijėmęs kelias dozes, jis miegojo per visą naktį be prabudimo ir dabar jau nereikalauja daugiau užmigdymo huliavimu.
Aš nežinau kaip Tamstoms dėkuoti netik už suteikimą pagalbos mano kudikiui, bet taipgi ir man, nes aš ir nesijaučiau gerai, kuomet mano kudikis kankinosi.
Aš patariu visiems savo draugams vartoti šitą stebuklingą gyduolę.
A. K. Philadelphia.

Kudikių geriausias draugas

Duok jam vieną dozę einant gulti, jeigu jis yra neramus, piktas, nenutildomas. Greičiausia, jis turi vidurių užkietėjimą ir nebus linksmas kol negaus:

BAMBINO

Vaikai myli jį! Jie nori jo daugiaus!

Tikrasai turi Bambino lėlės paveikslą ant pokelio. Neprijimk pamėgdžiojimų. 50c. butelis vaistinyčiose arba 60c. su prisiuntimu, užsisakant tiesiai nuo:
F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

100,000 Sveikatos Knykų Patiekiama Dovanai !!!

—oOo—

Jeigu nori žinoti: kaip geroj sveikatoj plaukus užlaikyti — pleiskanas išnaikyti, slinkimą ir pražilimą sustabdyti; kojų ir kitų kuno dalių prakaitavimą prašalint; visokį niežėjimą panaikint; negerą iš burnos kvapą prašalint, t.y., dantis sveikai užlaikyt; turėt gražų ir sveiką veidą; akis sveikai užlaikyt; ir žinot apie visokias ligas ir jų prašalinimą, — tai reikalauk, prisiųsdamas dvicentį pašto ženklą, SVEIKATOS KNYGOS. Adresuok:

SVEIKATA, 2023 Saint Paul Ave., CHICAGO, ILL.

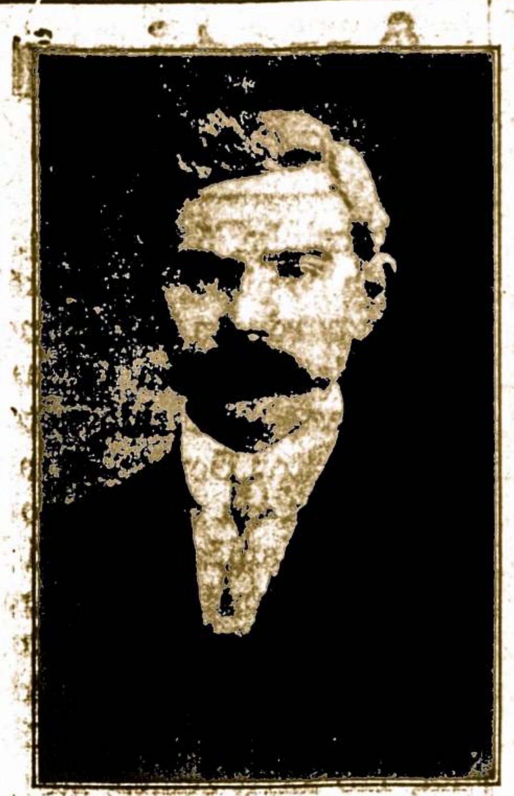

M. Paltanavičia,

Ar Važiuosi į Lietuvą?

Mes geriausia patarnaujam važiuojantiems į Lietuva.

Jeigu važiuoji, pirk pas mus šifkortę, mes jumis kuogeriausia patarnausime ir parvažiuosite gražiai.

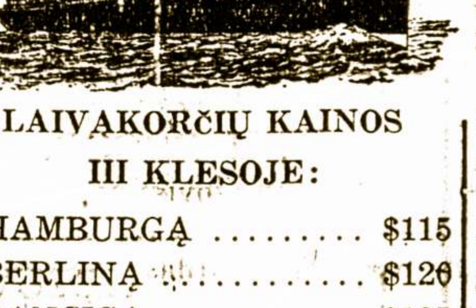

LAIVAKORČIŲ KAINOS
III KLESOJE:

Į HAMBURGĄ	$115
Į BERLINĄ	$120
Į DANCIGĄ	$125
Į LIBAVĄ	$145
Į ROTTERDAMĄ	$100
Į FRANCIJĄ	$87—50

II KLESA.

Į HAMBURG	$180

ir 5 dol. taksų.

Pinigus siunčiame už žemiausią kursą, visados kreipkitės pas mus.

M. Paltanavičia,
15 Milldury St.,
Worcester, Mass.

IŠRADĖJAI.

Prisiųskite man modelį arba piešinį savo išradimo išegzaminavimui.
Įsigygite mano išradimų knygutę vardu: "Patarimai Išradėjams," kurią DOVANAI gausit.
Marcin Labiner
Patentų Advokatas (A. C.)
15 PARK ROW, NEW YORK

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Tyliai kenčiančios.

Daugelis moterų ir jaunų merginų kenčia tyliai visokias negales ingimtas savo lyčiai. Tokios negalės paprastai apsireiškia skausmais strėnose, šonuose, klubuose, šlaunyse ir žemutinėje pilvo dalyje, dažnais galvos skaudėjimais; jas meta karštin ir šaltin.

SEVERA'S Regulator

(Severos Regulatorius) yra tikras vaistas nuo tokių ligų, sutaisantis nereguliarumus, nuo kuriu moterys ir merginos serga. Per ilgus metus jis buvo geriausia dovana ir nešė kuogeriausias pasekmes. Gauk jį pas savo aptiekininką. Žiurėk, kad butų "Severos". Kaina $1.25 ir 5c mokesčių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Skausmus ir gėlimus nutildo
PAIN-EXPELLER
Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.
DRAUGAS REIKALE

Knygų Agentams.

Ar rašysi, ar skaitysi, ar su rukusiam ruime kazyriuosi.

AR RAŠYSI, AR SKAITYSI AR SURUKUSIAM RUIME KAZYRUOSI?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dailina pasaulę, jo darbai kėrauoja kitus ir tave patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų ir sveiko protavimo!

Kitame šone matai žmones kazyrėms lošiančius, prirukę ant tų dumų pažiurėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėms lošia, gal einikį iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai, kad jie išloš? — Nieko, viesai nieko! Žmogus tik tada praturti, kada dirba čėdydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekád savęs nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išeina, kad kitą nuskriaust.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skaityk gerų knygų, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi sau už garbę buti apšviestų, sumaningų.

RASPUTINO aprašymo knygelę nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį vergėją pavergė. Nelauk, siųsk pinigus dabar. Kaina tik......40c

LIETUVIŠKAS ELEMENTORIUS. Jeigu nemoki skaityti, gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti ir rašyti savo kalboje. Kaina tik..........25c.

MOKINKIMĖS RAŠYTI. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Išmoksi gražiai rašyti tiktai už..........25c.

KALBAMOKSLIS ANGLIŠKAI ir LIETUVIŠKAI. Apie tą knygą nereikia nė sakyti, jus žinote, kad ta kalba reikalinga. Jos vertė yra daugiau negu musų pažymėta kaina.........25c.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS, 50c. Knygelė visada galima kišeniuje laikyti ir kad prisieina kokio žodžio žinoti, pažiurėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam.

ARITMETIKA, 50. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus. Nusipirk, pamatysi, kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs, matysi kaip geriau seksis.

VOKIEČIŲ KALBOS VADOVĖLIS, 35c. Kaip turi laiko gali prasilavinti vokiečių kalbos, kad nešiandien, tai ryt bus naudinga — ką moki ant pečių nereikia nešioti.

DAKTARAS KIŠENIUJE, 75 CENT. Knygutė su pamokinimu kaip užlaikyti savo sveikatą, kaip gelbėtis nelaimėse.

PARLAMENTARIŠKOS TIESOS 10c. Kaip vesti susirinkimus, kaip užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti bereikalo maištas. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgkis ant susirinkimų ir ji verta turėti kiekvienam.

KAIP PASTOTI UKĖSU. Knygelė su klausymais ir atsakymais. Verta turėti kiekvienam. Kaina..........15c.

KNYGELĖ DARŽOVIŲ AUGINIMO, 20c. Paaiškina viską apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų ir vėlyvų, kuri daugeliui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiemet pirko.

DVI PRELEKCIJOS APIE UKININKYSTĘ, 20c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiems, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoje.

ISTORIJOS KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, 2 DOLERIAI. Nusipirk šitą knygą, tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipažinsi su istorijoms Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos ir Belgijos. Perskaityk jų istorijas po kelis kartus, matysi tų tautų pradžią ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi platų supratimą apie šią pasaulę. Surinkta ir sudėta tau perlai mokslo ir žinios. Surinkta į vieną knygą, tik imk ir skaityk, šviesk is ir kitus šviesk. Rašyk dabar, nusipirk ir pradėk skaityti! Rasi joje ir daugybę paveikslų iš istorijos virš minėtų tautų.

FRANCIJOS REVOLIUCIJA, 40c. Tu girdi apie revoliucijas. Kaip puola carai, karaliai ir vėl kaip žusta žmonės vieni kitus bežudydami, tas tau neaišku, nesupranti kodel ir kokios priežastįs tame yra. Skaityk Francijos Revoliuciją. Šita knyga kaip tik išleista, kad tave supažindinti su tuo reikalu. Gražiai ir aiškiai čia suprasi kodel žmonija kaip jurių vilnys siubuoja. Nusipirk knygą pilna gražių paveikslų.

ŽMOGUS PO MEDŽIU. Šešiosdešimtis gražių prakalbų, liečiančių visokius žmogaus gyvenimo reikalus. Kaina..........50c.

NUSKENDIMAS TITANIKO. Pirma didžiausia nelaimė šių gadynių, nuo kurios iki dabar vien tik pražutis tęsėsi.....25c.

KITOS MUSŲ KNYGOS:

Valkata, keturių veiksmų drama	35c.
Skambančios Stygos, eilės	20c.
Dainos juokeliai net linksta keliai	20c.
Geležiniai nagai, puikus aprašymas	35c.
Istorija apie amžiną žydą	10c.
Belaisvio Balsas, kareivio Esperantisto karės aprašymas	15c.

Pirkite šias knygas, naudokitės jomis, o mes rupinsimės padaryti jumis daugiaus naudingų knygų. Jeigu tau laimė leidžia, turi darbą ir pinigą, tai kreipk savo gyvenimą ne keliu apsileidimo, bet lavinkis ir mokinkis. Kas pirks bent už porą dolerių knygų, mes visada pridėsime jums ką-nors dovanų. Rašykite: —

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

VIETOS ŽINIOS

VALDŽIOS TAUPYMO BANKAS.

Pašto bankų depozitai žymiai pasididino.

Worcesterio, Mass., pašto vedėjas, J. F. Healy, sako, jog žlugus Charles Ponzi (Securities Exchange Co.) bankui labai patenkinančiai ir žymiai pasididino padėliai (depozitai) pašto taupymo bankuose. Jis savo pranešime nurodo, jog gautos iš Pašto Departamento informacijos parodo, kad savaitės bėgyje po Ponzi'o banko užsidarymo pašto bankų depozitai padidino ant $500,000.

"Išrodytų," sako pašto vedėjas (post master), "jog žlugus Ponzi'o bizniui prasidėjo reakcija. Daugelis buvusių jo rėmėjų matyt dabar supranta, ant nelaimės, jog kiekvienas, kuris tik mano kur nors įdėti savo pinigus, visupirma turi pagalvoti apie jų apsaugą; mokamas už įdėtus pinigus nuo šimtis yra tai antraeilis dalykas. Suvienytų Valstijų Valdžia išmoka visus depozitus, padėtus Pašto Taupymo Bankuose: depozitai gali buti išimti iš tų bankų bykuriuo laiku, nepranešant apie tai išanksto ir mokama už juos nuošimtis. Visi paštai ir jų šakos yra tai Postal Savings Depositories ir priima depozitus. Padėjęs į juos savo pinigus gali jausties pilnai ramus, nes jis žino, kad jo pinigus globoja Suvienytų Valstjių Valdžia. Tas tai ir patraukia daugybę žmonių, kurie dirba už savo pinigus ir nenori jų pavesti rizikai, prie pašto bankų. Worcesterio pašto bankų depozitorių didžiuma yra svetur gimę asmens, pirmiau buvę Lietuvos gyventojai. Jų didis pasitikėjimas musų Valdžia yra tuo veiksniu, kuris verčia juos dėti savo pinigus į pašto taupymobankus. Čia yra taipogi patikėtinų, gerais pagrindais ir gerai vedamų bankinių įstaigų, įstatymingų biznio vietų, etc., teikiančių puikias progas įdėliams, kurios gali tinkamai pavartoti visus įteiktus jom pinigus. Todel visokios abejotinos rušies įstaigos, siulančios už įdėtus pinigus nepaprastai didelius nuošimčius," ateityje šioj apielinkėj, aš manau, turės mažą pasisekimą. Pagaliaus, jos turėtų buti visai panaikintos."

SUSIRINKIMAI.

S.L.A. 57 kp. susirinkimas atsibus nedėlioje, 3 d. spalių, 1:30 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, 29 Endicott st.

Visi nariai butinai atsilankykit, nes yra daug svarbių reikalų.

Pirm. P. A. Dėdynas.

Lietuvos Sunų Draugystės susirinkimas atsibus panedėlyje, 4 d. spalių, 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje. Malonėkite visi nariai atsilankyti.

Komitetas.

IŠ LIET. PIL. SĄ-GOS SUSIRINKIMO.

26 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, Lietuvių svetainėje įvykusiame Lietuvių Piliečių Sąjungos Amerikoje kuopos susirinkime liko išrinkta šios kuopos valdyba, į kurią įeina šie asmens: pirm. — J. Burokas, vice-pirm.—M. Paltanavičia, prot. rašt. — Kast. Šimkonis, fin. rašt. — V. Bernatavičia, iždin. — Kast. Pranckaitis, iždo globėjai—J. Glavickas ir M. Česna.

Naujų narių šiam susirinkime prisirašė 12. Taigi Liet. Pil. Są-gos Amer. kuopa dabar turi jau 230 narių.

Rep.

VIENĄ UŽMUŠĖ, O KITĄ SUNKIAI SUŽEIDĖ.

26 d. rugsėjo vakare, netoli Lynn, Mass., pelkių bei Revere - Saugus gelžkelio linijos, apvirto Juozo Matulio automobilius, kuris užmušė Vincą Pigagą, 30 m. amžiaus, gyvenusi ant Wade gatvės. Velionis Vincas paėjo iš Lietuvos, kaimo Žiurių, Varėnos valsčiaus, Vilniaus gub. Sunkiai sužeistojo, kuris guli Frost ligonbutyje, Chelsea, Mass., pavardės neteko patirti.

Pats automobilio savininkas, Juozas Matulis, liko sunareštuotas ir yra kaltinamas girtume ir žmogžudystėje. Taipgi buvo suareštuotas ir Mikas Matuza, kurį tačiaus po dviejų valandų Revere policija paleido ir jis sugrįžo į Worcesterį.

Šio nelaimingo atsitikimo priežastim, kaip pasakoja, buvo girtumas, nes ne tik važiuojantieji jame trįs lietuviai vaikinai buvę pusėtinai įsitraukę, bet ir pats automobilio savininkas, kuris juo važiavo. Važiuojant linkui Lynn'o, automobilius bėgo nepaprastu greitumu, išokęs iš vieškelio visupirma atsimušė į elektros šviesos stulpą, paskui perlindo per vorą ir pagaliaus nusivertė pelkę.

Geresnio pavyzdžio, kaip nereikia su automobiliais važiuoti, rodos, nei nereikia. Girtumas ir smarkavimas nudėjus į kruvą, beveik visuomet blogai pasibaigia, tačiaus musų broliai mažai donės į tai tekreipia, nežiurint blogus davinius.

Rep.

DVEJOS PRAKALBOS.

3 d. spalių, ateinantį nedėldienį, 2:30 val. po pietų Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st., įvyks S.L.A. 57 kp. prakalbos. Kalbės advokatas A. Mileris ir J. Neveckas.

Atsilankykite visi pasiklausyti šių prakalbų, kur išgirsite daug naujų dalykų.

Rengėjai.

Tą pat dieną ir toj pačioj vietoj, 7:30 val. vakare vyks Suvienytų Lietuvių Draugijų prakalbos, kur kalbės Dr. F. Matulaitis ir "Amerikos Lietuvio" redaktorius, Jul. Baniulis.

Šiose prakalbose bus aiškinama Lietuvių svetainės reikalingumas Worcesterio lietuviams, tad geistina, kad kuodidžiausis lietuvių skaičius atsilankytų.

Komitetas.

Viešas Auction

(Licitacija.)

Utarninke, 5 d. spalių, 1 valandą po pietų, viešu aukšinu bus parduota ant farmos kaipo Clark's Farm \ Charlton, Mass., Northside, netoli nuo Charlton Depot:—5 jaunos karvės, du veršiai, pora arklių, 2 kiaulės, 4 paršai ir farmos padarai. Pjaunama mašina, grėbiama mašina, vežimai ir tt. Taip-gi aukšinu bus parduota minėta farma, 115 akrų žemės, su gerais budinkais.

Ši farma randasi labai patogioje ir smagioje vietoje, derlinga žemė, puikios pievos, geros ganyklos ir daug miško.

Farma apžiurėti galima subatoje, nedėlioje, panedėlyje ar utarninke iš ryto. Iš Worcesterio treinu reikia važiuoti iki Charlton Depot ir eiti keliu į Dodge, Mass. iki ateisite į farmą, paženklintą ant pardavimo.

Ant elektrik-karo važiuojant reikia iš Worcesterio imti Springfield, Southbridge, ar Fishdale karą ir išlipti ties Richardson Corner, nuo ten eiti keliu, vedančiu Charlton Depot.

A. BLAŽYS,
savininkas Clark's Farmos.

H. M. DODGE,
akšinierius.

KELIAUJA Į LIETUVĄ.

Šią savaitę iškeliauja į Lietuvą per M. Paltanavičiaus agenturą šie žmonės: Tamošius Menkeliunas į Pabeznikus, Trakų apskr.; Klemensas Aleksandravičius į Geidukonis, Trakų apskr.; Adomas Stadalninkas į Migučionis, Trakų apskritį; Juozas Keblikas į Dusmenelius, Onušiškio valsčius, Trakų apskritis; Mykolas Rakauskas į Stabinčiškes, Kaišedorų apskr.; Agota Šaltenienė į Pelemiškius, Šiaulių apskr. Visi iškeliaus laivu Rotterdam, Holand Am. Linijos, subatoj, lapkričio 2 d. Laimingos visiems kelionės.

M. Paltanavičia.

SUŽEIDĖ KETURIS WORCESTERIEČIUS.

Pereitą nedėlios rytą, 8:15 val., apsivertė ant Bostono kelio, netoli Springfield, Mass., Jono Kaškono automobilius, su kuriuo jis važiavo iš Worcesterio į New Haven, Conn. Apvirtus automobiliui liko sužeisti Oscar Cedarbunk, Karl Cedarbunk, John Hammer ir Edward Loftgreen; visi keturi buvo nuvežti į Mercy ligonbutį, iš kurio Karl Cedarbunk ir Ed. Loftgreen, neužilgo tapo paleisti.

Pats p. Kaškonas, George Peterson, John Jogas ir Emery Pourier išliko sveiki. Pasak jų, pasiekus jiems Springfieldą užėjo tiršta migla, automobilius pradėjo slidinėti ir, pagaliaus, bandant jį sulaikyti, apsivertė. Tuojaus po to nelaimingo atsitikimo, sustojo bėgantis pro šalį kitas automobilius, kuris nuvežė sužeistuosius į ligonbutį.

Parsiduoda Namai-Farmos

95 akrų farma, gera žemė, miškas, sodas, 7 ruimų namas, banė su sailu, 8 karvės, 2 arkliai, kiaulė, vištos, šienas, prie Spencer. Kaina $7,400, $2,000 įmokėt.

10 akrų farma, šaly Worcester, netoli Lietuvių Bendrovės parko, 7 ruimų namas, kieto medžio grindis, elektros šviesa. Kaina su viskuo $5,300.

Cherry Valley, 2-jų familijų namas, sodas, banė. Kaina $3,500.

Cherry Valley, 2-jų šeimynų 14 ruimų namas, sodas, 1½ akro žemės. Kaina $4,500.

JONAS BUROKAS,
25 Millbury Street,
Worcester, Mass.

PARSIDUODA viena iš puikiausių farmų Worcesterio apylinkėje. Namas devynių kambarių, banė del trisdešimts karvių, vištininkas ir kiti geri budinkai. Virš 100 akrų derlingos žemės, daug miško, ypač labai gražus pušynas, kurį galima matyti per kelias mylias. Puikios pievos ir didelės, geros ganyklos galima elektrą įvesti į namus, dratai eina pro namą. Mylia nuo trukio stoties. Tuojaus turi buti parduota!

Parsiduoda žema kaina ir lengvomis išlygomis, kreipkitės pas—

A. BLAŽYS,
15 Millbury st. Worcester, Mass

PARSIDUODA FARMOS.

PARSIDUODA labai pigiai automobilius, septynių keliauninkų — "Empire" karas. Keturi nauji ratlankių gumai, du apvažinėti, geras tepylas, niekur nei neaplaužytas, taip kaip ir naujas; žodžiu sakant, visas geras ir gražus. Priežastis pardavimo yra ta, kad trumpu laiku turiu išvažiuoti į Lietuvą. Taigi kas norį tą puikų automobilių turėti ir už mažą kainą, tegul ateina pas —

BRONISLAVĄ GRABAUSKĄ,
93½ Green st., Worcester, Mass.
(38—39)

AR JŪS GALITE BUTI APKVAILINTAS.

Yra labai lengva apkvailinti neprotingą žmogų, kuris priims šmotą stiklo, gabiai išpiaustyto per deimantą. Toks žmogus yra labai lengvai prikalbintas priimti žemos rųšies sutaisymą, turintis kokį nebutą vardą ir daug spalvuotą ženklą, vieton ištikimos, moksliškai sutaisytos gyduolės. Bet nieks negali apkvailinti išmintingą žmogų, kuris žiuri tikros vertės. Trisdešimts metų tvirtai augščiausios garbės Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixyro, parodė, kad publika supranta vertę šitos gyduolės ir negali buti suklaidinti. Tukstančiai ir tukstančiai žmonių žino, kad Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixyras tikrai pagelbsti menkų apetitų, žarnų užsikimšimų, išputimų, galvos skaudėjimų, nerviškumų ir tt. Jusų aptiekorius arba šiaip vaistų pardavėjas laiko kitas Trinerio gyduoles savo sandėlyje. Ateinantis rudenis ypač reikalauja Trinerio Linimentą, kuris greit atleidžia reumatizmą ir Trinerio Kosulio Mal šytoją, puiki gyduolė del šalčio, ir kosulio.

Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Tyras raudonas Kraujas.

Tyras raudonas kraujas reiškia gerą sveikatą. Nuga-Tone yra stebėtina gyduolė del padarymo tyro, raudono kraujo, stiprių, tvirtų nervų ir energiškų vyrų ir moterų. Jau yra tris dešimtis metų kaip tukstančiai žmonių ją vartoja su didelių pasisekimų. Ji susideda iš aštuonių svarbių vaistų, kurie pagerina svarbiausias dalis kuno. Nuga-Tone pardirba gerą apetitą, pataiso gromuliavimą, padaro vidurius normalius, nunaikiną tą baltą plėvę nuo liežuvio, pasaldina kvapą, padidina švarumą ir įdeda naują gyvenimą ir enregiją į kuną. Jis padarys Jusų veidus raudonus ir Jusų kuną stipriu. Išsikirpkit tą žinutę, nusineškit į aptieką, gaukit bonką Nuga-Tone, imkite per kelias dienas, ir jeigu jus nebusite visiškai užganėdintas, sugrąžinkite kas liko aptiekoriui ir atsiimkite savo pinigus.

Druggist: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 537 So. Dearborn St., Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price $1.00. (35—39)

MERGINOS, ATYDON! KLAUSYKITE!

Ar jus norite turėti namuose daug išsiuvinėjimų arba išsimokyti gražiai išsiuvinėti ir uždirbti nuo 5 iki 15 dol. ant dienos išsiuvinėjant del kitų? Mes išmokysim jus apie į valandos laiką ir jus gerai mokėsite. Septynių metų kudikis gali vartoti šitą stebėtiną mašiną. Šita mašina tai aukso obuolys. Pilni patarimai del visko: del skrybėlių aptaisymo, del pagražinimo drapanų, rankinių maišukų, šokimo čeverykų del visokių staltiesių, paduškaičių užvalkalų, del abrusų ir abrusukų, ir del šimto kitų reikalingų daiktų. Ne praleiskite šitą proga, arba uždirbti nuo 5 iki 15 dol. ant dienos arba padailinti savo namus. Pasiųskite vieną dol. ir gaukite mašiną su pilnais patarimais per sugrįžtantį paštą. Pasiskubinkite, šitokios progos ne visada atsitinka. Šita mašina yra tikrai įdomi.

UNIVERSAL DIST. CO.,
Dept 43, 36 Madison Sq.
NEW YORK CITY,

LIGOS BUNA PAGYDYTOS.

Pleiskanos, niežėjimas, šipimas, žilimas, slinkimas, retumas plaukų, taipgi šašai, šlakai, spuogai ir dedervinės, į trumpą laiką pagydyta. Prisiųsk savo antrašą ir $1.20, o gausi gyduolių ir gerus patarimus, tiktai paminėkite kolei ligai reikalaujate gyduolių, tokiai mes sutaisysime ir prisiusime už šituos pinigus ir paliksite užganėdinta. Rašykite pas—

Western Chemical Co., No 3.
P.O. Box 336, Wilkes Barre, Pa.
(38-41)

Pajieškau pusbrolio Simono Taparausko, Levintų kaimo, Kauno apskričio. Jis pats arba pažįstami malonėkite apie jį pranešti, nes turiu svarbų reikalą.

Motiejus Čepulionis,
60 Millbury st. Worcester, Mass

Tel. Park 7761.

Dr. F. Matulaitis
17 Millbury St. Worcestery
Ofiso valandos:
1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M.
Nedėliomis nuo 1—3 P.M.

DR. J. JONIKAITIS,
175 Green St., Worcesteryj
Office Hours:
9 to 11 A.M. 1 to 3 P.M.
7 to 9 P.M.
Telephone Cedar 2404.

DR. TESSMER,
Dentistas.
306 Main St. Worcesteryj.
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 vakare. Nedėlioms nuo 10 iki 12 val.

PRANAS LEVERIS.
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkit kreiptis pas mane, po numeriu—
15 MILLBURY ST.,
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLER,
Lietuvis Advokatas.
406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjima. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nestugdins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Sveikata žmogaus tai didžiausias Turtas!

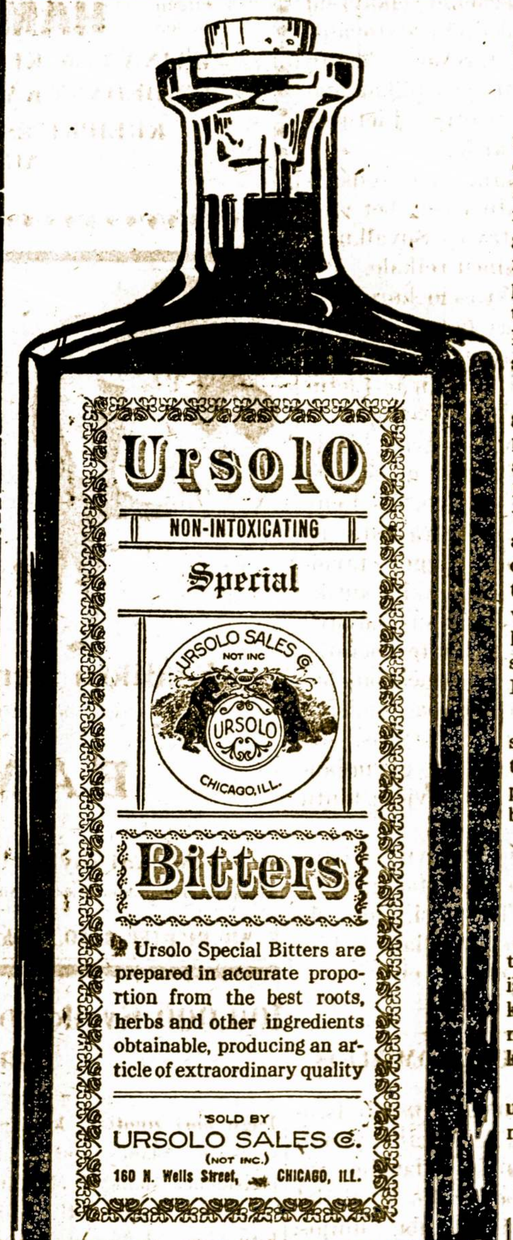

Ar vartojai kada Ursolo Special Bitters?

Jeigu ne, tai parsitrauk šiądien.

Štai ką rašo vienas iš daugelio musų Bitterio vartotojų: "Dvylika metu atgal, aš pradėjau jausti skausmą vidurių ir kas dieną ėjau blogin. Pradėjau jieškoti pagelbos pas daktarus, daug pinigų man kaštavo, ir daktarai ant galo pasiule man eiti ant operacijos. Norėdamas apsisaugoti operacijos ant patarimo mano prietelio, až pradėjau vartoti Ursolo Special Bitters dėl vidurių su geriausioms pasekmėms. Ir dabar jau keli metai kaip jaučiuosi suvisu sveikas ir tvirtas."

Ursolo Special Bitters, yra geriausiai sutaisytas per geriausius specialistus puikiai sudrutina nervus, tikrai pagelbsti ligose skilvio, vidurių, žarnų, įkstų, kepenų ir širdies. Pasekmingai išvalo vidurius, prašalina gesus iš vidurių, padaro gerą apetitą, prašalina kataro atsirugimą, skilvio surukštėjimą, galvos skaudėjimą, vemimo, nerviškumo, neuralgijos, skisto kraujo, padaro gražų raudoną kraują, taipat vyrų, moterų ir vaikų ligose, kurie reikalauja kraujo sustiprinimui. Taigi jeigu norite buti sveiki ir tvirti tai naudokite **Ursolo Special Bitters** ir Jums suteiks sveikatą.

URSOLO SPECIAL BITTERS yra labai pasekmingas. Jis išlaikė ištyrimą per daugel metų, ir tokių budų jis teikia save pats savo nuopelnais. Nepadarysi klaidos reikalaudamas šio bitterio, o prėkės yra labai pigios:

1	Didelė Bonka	-	$ 1.25
6	,, ,,	-	$ 6.50
12	,, ,,	-	$12.00

Reikalaukite aptiekose, o jeigu ne gausite, tai ne imkite kitoniško bet reikalaukite tiesiog iš musų. Noredami greit aplaikyti siuskit sykiu su užsakymu ir Money Orderį dėl padengimo lėšų viršui paženklintą kainą, o mes aplaikę, tuoj prisiusim reikalaujamų gyduolių.

Siusdami užsakymus ir Money Orderius, uždėkite aiškiai savo antrašą ir adresuokit pas mus šitaip:

URSOLO SALES CO.,
160 N. Wells St., CHICAGO, ILL.
DEP. D.